

Foredrag og generalforsamling

Torsdag d. 10. april i
Christianshavns Færgekro,
Strandgade 50,
1401 København K

Foreningen inviterer til en spændende præsentation af Soundpainting umiddelbart inden generalforsamlingen.

Soundpainting er et internationalt tegnsprog, som gør en dirigent i stand til at kommunikere med sit ensemble mens det spiller - alt fra toneart og volumenskit til retningslinier for improvisation kan kommunikeres med tegnsprogets mere end 800 tegn. Sproget er intuitivt, sjovt og nemt at bruge sammen med den konventionelle direktion. Det bliver præsenteret af Gustav Rasmussen.

Foredrag kl. 16.00

Generalforsamling kl. 17.00

Efter generalforsamlingen byder foreningen på sandwiches og drikkevarer.

56
FORÅR 2014

NYT om medlemmer NYT fra foreningen Nyheder ved Bodil Heister

Runde fødseldage

25. marts	Dorrit Matson	60 år
29. april	Aage Bonde Larsen	95 år
1. maj	Mads Granum	40 år
1. maj	Allan Bo	70 år
15. maj	Mogens Sørensen	80 år
9. juni	Frans Rasmussen	70 år
12. juni	Jesper Lundgaard	60 år

Jubilæer

Thomas Dausgaard har været medlem af Dansk Kapelmesterforeningen i 25 år.
Dansk Kapelmesterforeningen ønsker hjertelig tillykke.

Slettet p.g.a. restance:
Cimon Casali pr 1. 7. 2013

Giordano Bellincampi

har netop forlænget sin kontrakt som Generalmusikdirektor for Duisburger Philharmonikerne, et traditionsrigt orkester på 94 musikere, frem til juli 2017. Han tiltrådte i august 2013 som chef-dirigent og kunstnerisk rådgiver for Kristiansand Symfoniorkester, et godt 70 mands ungt orkester med hjemsted i den nybyggede Kilden, et smukt kulturcenter med flere sale, heriblandt en forrygende symfonisk sal, beliggende ved havet i naturskønne Kristiansand. Denne sæson er til gengæld hans sidste som første gæstedirigent for det italienske kammerorkester Pomeriggi Musicali i Milano, hvor han har gæstedirigeret regelmæssigt i 12 år, idet orkestret nu forventes at skifte kunstnerisk profil i retning af specialensemble for barokmusik.

Startskuddet til en international karriere

Martin Nagashima Toft debuterer i juni 2014 som musikalsk leder og dirigent i "Love Affairs" på Deutsche Oper Berlin. Blot fire år efter at have debuteret fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium kommer drømmeopgaven: at stå i spidsen for sangere og musikere fra det traditionsrige tyske operahus. Forestillingen "Love Affairs" er sammensat af fire vidt forskellige musikteaterscener. I perioden 2006-2013 var han kunstnerisk leder for Kammerkoret CAMERATA. I marts er han musikalsk leder på Opera Akademiets opsætning af Flagermusen og i sommer går prøvearbejdet i gang på Opera Hedeland, hvor han er dirigent på opsætning af Trubaduren.

Korsyngemester

Det Kongelige Teater har bedt Bo Lundby-Jæger fungere som korsyngemester og bagscenedirigent på Ligeti's Le Grand Macabre i marts.

P2 prisen

"Sange fra aftenlandet" modtog Lyt til nyt-pris i februar. Det er Casper Schreibers cd-indspilning af Per Nørgårds musik udgivet på DaCapo Records.

Husk at tjekke på vores hjemmeside

Kontroller venligst om din mailadresse, telefon og dit CV er korrekt på medlemssiden.

www.kapelmesterforening.dk

Ny kapelmester for Tivolis Big Band

Efter 36 år som kapelmester for Tivolis Harmoniorkester og Tivolis Big Band er Peder Kragerup blevet afskediget med øjeblikkelig varsel ved udgangen af sæsonen 2013.

Tivoli giver udtryk for, at de har været utrolig glade for den loyalitet og store indsats, Peder har ydet Tivolis Big Band gennem alle årene, og det må ikke forstås som om, de ikke har været tilfredse med hans mangeårige tro tjeneste!

Til ny kapelmester for Big Bandet er udnævnt Peter Jensen.

Peter Jensen udtaler, at han overtager posten med stor ydmyghed over for det arbejde som Peder har udført, og at han ønsker at udvikle Tivolis Big Band med respekt for traditionen og i en form som forhåbentlig kan vise sig holdbar de kommende mange år.

Music Award

Emil de Waal+ Gustaf Ljunggren and Søren Kjærgaard feat og Elith "Nulle" Nykjær modtog i slutningen af november 2013 en Danish Music Award for Årets Danske Jazzudgivelse.

Facebook

Husk at melde dig ind i vores gruppe Dansk Kapelmesterforening på Facebook.

Citat af Goethe

Den, som indtager forreste plads, spiller sjældent hovedrollen.

Lille Skiveren i Skagen

1 uges ophold for kun 1.500,- pr uge for medlemmer af Dansk Kapelmesterforening kan lejes i uge 47 fra 14.-21. november og uge 48 fra 21.-28. november 2014.

Som omtalt i Kapelmesteren har foreningen sammen med Dansk Kunstnerråds øvrige fraktioner erhvervet Jens Otto Krags tidligere sommerbolig Lille Skiveren syd for Skagen tæt på Vesterhavet med 17 tønder land, skov og hede. Huset har plads til 8-10 overnattende, er veludstyret med sauna, klaver m.v. og har god opvarmning til vinterophold.

Foreningen udlejer disse to uger til vore medlemmer fortrinsvis til fagrelaterede formål. Huset er til rådighed fra fredag til fredag. Ankomsttid er normalt fredag kl. 16.00 og afrejse fredag kl. 12.00.

Der vil blive trukket lod blandt de indkomne ansøgninger.

Send en begrundet ansøgning til sekretæren om din foretrukne uge - så den er undertegnede i hænde **senest 15. juni** til sekretaer@kapelmesterforening.dk
Bodil Heister

Dirigentkursus

Frans Rasmussen satser på at etablere et dirigentkursus i Liepeja i efteråret 2014. Yderligere informationer og oplysninger vil komme på gruppemail og i sommerudgaven af Kapelmesterbladet.

Mindeord Ray Pitts

30. september 1932 - 2. november 2012
Fredag d. 2. november ringede telefonen
Fredag d. 2. november ringede telefonen

Årets P2 Kunstner

Den nu 60-årige dirigent Michael Schönwandt fik overrakt P2 Kunstnerprisen med motivationen: "Med et dybt engagement og klangligt raffinerede fortolkninger har i mere end 30 år været en vital kraft på den klassiske musikscene, nationalt og internationalt. Især de tyske romantikere - fra Schumanns orkesterværker til Wagner og Richard Strauss' store operaer - har Michael Schönwandt formidlet med en usædvanlig indsigt og menneskelig varme. Og i kraft af sin særlige veneration for musik af Carl Nielsen og en lang række nyere og ældre danske komponister, fremstår Michael Schönwandt som et musikalsk fyrtårn, der oplyser skatte i både fortid og nutid.

Kunstnernes Beskatning

Kunstnernes Beskatning 2013 kan også bruges til selvangivelsen i 2014.

Kunstnernes Beskatning er skrevet af advokat Gitte Skouby og revisor Torben Juncker i samarbejde med Kunstnerrådets Skatteudvalg.

Den trykte vejledning koster 90 kr. inkl. moms og forsendelse og kan bestilles fra Dansk Kunstnerråd. Den ligger også på Dansk Kunstnerråds hjemmeside www.dansk-kunstnerraad.dk til fri afbenyttelse. Kun den digitale version vil blive opdateret i foråret 2014.

Mindeord Ray Pitts

30. september 1932 - 2. november 2012
Fredag d. 2. november ringede telefonen
Fredag d. 2. november ringede telefonen

LÆS i dette nummer

Nyt fra foreningenside 2

Nye medlemmer.....side 4

Foreningens julefest.....side 6

Interview med
Jørgen Fuglebæk.....side 8

Jazzklummen.....side 12

Brev fra Dansk Kunstnerråd...side 12

Richard Strauss 150 år.....side 13

Kapelmesterens klumme.....side 16

Nye udgivelserside 17

Morgentræning for
dirigenter.....side 18

På tur til Cuba.....side19

På tur til USA.....side 20

Uddeling af kollektive
midler.....side 21

Tre minutter.....bagsiden

Dansk
Kapelmesterforenings
hjemmeside:

www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor:
Sankt Hans Torv 26, 5.,
2200 København N.

NB! Brev til sekretæren (legatansøgninger m.m.) og kassereren bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Jesper Grove Jørgensen
Strandvejen 611 B, 2930 Klampenborg
Tlf.: 3963 8151
formand@kapelmesterforening.dk

Næstformand: Frans Rasmussen
Skrænten 9, 3060 Espergærde
Tlf.: 4917 0517. Mobil: 2064 6311
frans.rasmussen@email.dk

Kasserer: Peder Kragerup
Gersonsvej 31, 2900 Hellerup
Tlf.: 3962 3074. Mobil: 2219 2034
kasserer@kapelmesterforening.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister
Strandboulevarden 40, 3.th.
2100 København Ø. Tlf.: 3538 4758.
sekretaer@kapelmesterforening.dk

Bestyrelsesmedlem: Jonas Johansen
Dronningensgade 79, 4., 1420 København K
Tlf.: 3296 1108. Mobil: 4089 9930
jj@jonasjohansen.dk

Suppleanter:
Michael Bojesen og
Henrik Vagn Christensen

Næste blad udkommer
Sommer 2014
Deadline 15. april 2014

Layout og produktion:
JC Di Cervello,
ISSN: 1902-3219
Oplag 275

NYE medlemmer

ved Bodil Heister

Mads Jakob Pagsberg

43 år, Amager

er bigbanddirigent, korleder, komponist, arrangør og bassist. Han er uddannet cand mag i musik fra Københavns Universitet, hvor Mads nu har en stilling som studielektor. Han underviser i rotation, musikledelse, musiklederprojekt og arrangement/komposition. Desuden har han et firma, hvor han laver efteruddannelseskurser for musikundervisere og kommunikationskurser i erhvervslivet.

Mads har en passion for bigbandmusik og har igennem årene skrevet flere hylde-meter bigbandmusik med vokalgruppe. I starten spillede han bas i funk-bigbandet MI22, som også spiller hans kompositioner. Han har haft sit virke som dirigent for universitetsorkesteret MIBB og været gæstedirigent for bl.a. Nordkraft Bigband, som han har lavet et Thad Jones projekt sammen med.

Sammen med sangerinden Sille Schultz har han med The Bigband indspillet en ny CD *Almost Music*, hvor 40 musikere medvirker, den udkommer i næste måned.

Mads spiller desuden en gedigen gang funky slapbas, som bliver luftet en 5 - 10 gange om året ved specielle lejligheder.

Jakob Hultberg

36 år, Malmø

er født i Sverige og afsluttede sine studier i 2010 med en diplomeksamen i kor- og orkesterdirektion fra Musikkonservatoriet i København, hvor han også studerede musikteori og komposition.

Han har siden arbejdet som leder i Sverige og Danmark.

Jakob er oprindeligt uddannet percussionist - og har også studeret drama i Göteborg.

Mens man læste i Danmark, blev han ansat på Det Kongelige Teater i København som assisterende dirigent på adskillige produktioner. Det var et samarbejde, som har givet ham mulighed for at arbejde med nogle af verdens bedste sangere og instruktører.

Sæsonerne 2011-2012 gennemførte han to familieproduktioner og en opera-galakonzert i Operaen.

I 2015 vil han få sin debut på Operaen i København med uropførelsen af Pelle Gudmundsen Holmgreens "Sol går op sol går ned".

Fra januar 2014 er Jacob kunstnerisk leder og chefdirigent for Camerata-koret i København.

Al Jakobs fritid går i øjeblikket med at tage sig af familiens to døtre på 2 år og på 9 måneder.

Richard Andersson

31 år, Reykjavik

er bassist, komponist og kapelmester.

Richard har studeret på Det Fynske Musikkonservatorium, hvor han tog sin diplomeksamen i 2008. Derefter drog han til New York og studerede på Manhattan School of Music. For tre år siden blev han optaget i solistklassen på Det Rytmske Musikkonservatorium i København, hvorfra han vil spille sin eksamenskonzert i juni i år!

Som kapelmester har Richard udgivet tre cd'er i eget navn.

Han har været kapelmester for mange forskellige konstellationer med bl.a. Kresten Osgood, Ben Besiakov, Tomas Franck, Dave Liebman, Anders Mogensen og Christina Von Bülow.

Hans seneste cd-projekt, som vil blive udgivet her til foråret, tæller de højt estimerede Boston-musikere George Garzone, Jerry Bergonzi og Ra-Kalam Bob Moses

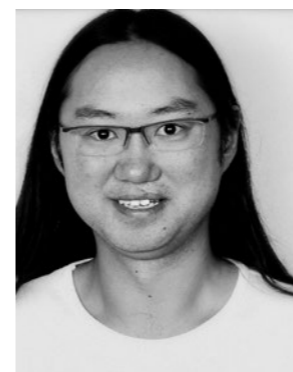
Richard bor på Island, og her er han kapelmester for en ugentlig koncertrække, som præsenterer de bedste jazzmusikere fra Reykjavik.

Richard har været blind siden en fyrværkeriulykke i 1997, trods det er hans favoritafslapning lange amerikanske serier på Netflix.

Ronnie Flyvbjerg Olesen

36 år, Billund

Ronnie er født i Sydkorea, men kom til landet efter en kvik beslutning allerede i 4-månedersalderen, hvor han udvalgte sig en familie bosiddende i Filskov ved Billund, hvor han også bor den dag i dag. Han har undervist siden 1994 både på aftenskoler og musikskoler. Ronnie har turneret landet rundt i mange år som udøvende musiker med bands som Beepop, Neighbours og med Birthe Kjær. Der bliver også tid til jobbet som dinnerpianist og festmusiker, samt tid foran sin bedste ven Sibelius, hvor der bliver arrangeret alt fra Oles nye automobil til symfoniorkester. Der er indrettet både øvelokale og studie i Ronnies hus, som i virkeligheden er en gammel landbyskole, og grundet den megen plads, har han efterhånden indsamlet sig et mindre arsenal af instrumenter.

Kendetegnende for Ronnie er hans lange sorte hår og trang til shortsgænger - hele året. Han ønsker sig brændende evnen til at mestre sækkepibespillet, men han kan ikke få løbet sådan en fætter i gang!

Helge Engelbrecht,

61 år, Ansager

er musiker, sanger, sangskriver, komponist og bandleder.

Helge er autodidakt og har også prøvet kræfter som arrangør, producent og producer i pladebranchen med eget pladeselskab.

I dag samler Helge sine aktiviteter omkring Musik Galleriet og Mariehaven i Ansager. Og ikke mindst bandet Neighbours som det bærende musikalske omdrejningspunkt for hans virke. Ansager driver han sammen med sin kone, som et musikalsk kulturelt betonet oplevelsested med "noget for øje, øre, sjæl og sind". Her er der året rundt stort rykind af koncerter, foredrag og arrangementer.

Bandet Neighbours er det bærende musikalske omdrejningspunkt for hans virke. Gruppen har deltaget i melodi grand prix fire gange.

Helge har skrevet vindermelodien En lille melodi sunge af Anne Herdorf i 1987.

Per-Otto Johansson

41 år, Malmø

har etableret sig som en højt respekteret gæstedirigent ved flere skandinaviske og europæiske orkestre. Han studerede hos professor Gunnar Staern på Malmö Musikkonservatorium og spillede trompet hos professor Leif Bengtsson.

Han fortsatte sine dirigentstudier på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Michel Tabachnik. Vigtige mentorer har også været Leif Segerstam og Esa Pekka Salonen.

Hans debut fandt sted i 2003 med Sjællands Symfoniorkester.

Per-Otto har arbejdet tæt sammen med Malmö Opera, hvor han har dirigeret Verdi Ballo i Maschera og Macbeth, Puccinis La Boheme og opera af Hans Gefors. Han har dirigeret ved den Jyske Opera i Zauberflöte, Figaros bryllup og Barberen i Sevilla.

Hans kommende produktioner i 2014/15 er La Traviata i Holland. A "Trilogy", som består af Barberen i Sevilla, Figaros bryllup og Fidelio på operaen i Karlstad. Per-Otto skal i 2015 lave sin første produktion i Operaen i København med Carl Nielsens Maskarade.

NYE medlemmer

fortsat fra forrige side.....

Jakob Dinesen 45 år, København

er saxofonist og bandleader. Han er uddannet på Berklee College 1990-1991 og Rytmsk Musikkonservatorium 1994-1999.

Jakob har udgivet 8 cd'er i eget navn og 3 med gruppen Once Around the Park. Han har modtaget musicaward for årets bedste jazz-udgivelse med Once Around the Park "Unity" i 1997. Han har spillet som sidemand med bl.a. Hugo Rasmussen, Thomas Blachmann, Thomas Helmig, Hanne Boel og Lars Hug. Sidste år modtog han Palæbarprisen og har også modtaget Bent Jædig-prisen og Jazzpar. I april udkommer hans næste cd "Yasmin" - en Jazz-trio med Strygerkvartet - på Stunt record. Jakob har turneret over hele verden og har spillet live med Dinos afro-cuban Dream, et 12 mands ensemble med afro-cubanske folklore rytmer og musikere fra Gambia, Thailand, Cuba og Danmark.

Stine Michel 40 år, København

er sanger, komponist, tekstforfatter og bandleader og er uddannet fra Rytmsk Musikkonservatorium.

Stine er kapelmester for Eventyrorketret, der har spillet på den danske scene de sidste 10 år. Hun startede det nye nordiske projekt Freja i Norden i 2001, som blev udtaget til Danish Roots Growing in the World 2012.

Siden 2002 har hun udgivet 8 cd'er i eget navn både for børn og voksne med eventyret som omdrejningspunkt. Hun har modtaget en DMA for sin cd Natravn og har været nomineret for cd'en Himmelhøj.

Sidste år komponerede hun musikken til i Svalens Fodspor og Teaterkoncerten, som også spillede på Anemoneteatret.

Stine har turneret for Levende Musik i Skolen i mange år, og skal turnere i landets kirker til efteråret 2014. I sin fritid skriver hun, maler og læser Selma Lagerlöf.

Julehygge i Nyhavns Færgeskro

af Pierre Dørge

Tænk at være med i denne eksklusive forening, som kan mønstre traditionel julehygge med dejlige æbleskiver og gløgg.

Midt i den travle juletid, hvor man tillige kunne fejre Kapelmesterforeningens 76 års fødselsdag, kunne man ønske kollegaer en god jul og et godt nytår.

Langs bordene var der rig mulighed for at få opdateret både fortid og fremtid, høre historier og anekdoter, fra foreningens mange forskellige hjørner.

Det er altid inspirerende at være i dette selskab af musikmagere i alle aldre.

Efter at have fået fyldt gløgg-glasset endnu en gang blev der proklameret et underholdende indslag - en glunte og hans ældre ven magisteren ville underholde os med de historiske viser fra studenterlivet i Uppsala i 1840'erne. I den oprindelige programlægning skulle indgå vores sekretær og redaktør Bodil Heister på akkompagnerende harmonika, formanden Jesper Grove Jørgensen som bassanger i rollen som den unge student

Bodil på harmonika

- Glunten og næstformanden Frans Rasmussen som baryton i rollen som Magisteren.

Men Frans måtte desværre melde afbud og fluks sprang Bo Holten ind uden prøve, som en meget troværdig Magister. Vi fik hele registeret fra naturromantik til tømmermænd for fulde gardiner i Gunnar Wennerbergs Gluntarne. Både sangere og harmonika-spillersken gled med stor overbevisning ind i den Nyhavnske julestemning til stor glæde for os tilhørere. Dette indslag kunne de faktisk godt optræde med.

Tamás Vetö fremførte smukt med elegance en traditionel ungarsk sang - og her kommer jeg til kort. Jeg ved ikke om den handlede om studenterlivet i Debrecen, en kærlighedshistorie eller fuglelivet ved Balatonsøen. Men jeg vil foreslå at Tamás sender originalteksten med dansk oversættelse i næste nummer af Kapelmesteren.

Bo og Jesper synger Gluntarne

Et tredje indslag var en meget "svær" quiz, som omhandlede historisk viden om foreningen og dens medlemmer. Eksempelvis kan nævnes: Kasserer Peder Kragerup havde en hobby som barn, hvilken?

Man kunne vælge i mellem tre svar:

1. Han elskede togmodeller og kunne alle togafgange udenad.
 2. Han elskede tinsoldater og havde en enorm samling.
 3. Han samlede på frimærker og udviste tidligt et stort handelstalent.
- Svaret var nr 1.

Blandt deltagerne var der kun en enkelt, som kunne svare korrekt på alle 15 spørgsmål. Det blev Ove Krüger, som vandt præmien - en udsøgt julesnaps.

fotos og video af: Jonathan Ofir, Bent Clausen, Torben Kjær

Se video af Gluntarne på:
<http://www.youtube.com/watch?v=hOm4XwSVvBY&feature=youtu.be>

Se video af Tamás sang på:
<http://www.youtube.com/watch?v=s9gfa52gqyE&feature=youtu.be>

Eller se dem på vores Facebookgruppeside

Ove og Tamás med julesnapsen

1	Hvilken halvrunder fødselsdag havde foreningen i december 2012?	65 år	75 år	85 år
2	Hvem er suppleanter i bestyrelsen?	Peter Ettrup Larsen + Nenia Zenana	Thomas Dausgaard + Claes Antonsen	Michael Bojesen + Henrik Vagn Christensen
3	Hvem har komponeret operetten Farinelli?	Emil Reesen	Franz Lehár	H. C. Lumbye
4	En artikel i sidste blad omhandlede en ny direktionsteknik, hvilken?	Musicdrawing	Conductorsign	Soundpainting
5	Hvilken kendt politiker har boet i Lille Skiveren i Skagen?	Anker Jørgensen	Thorvald Stauning	Jens Otto Krag
6	Hvad hedder formand Jesper Grove Jørgensens kor?	Lille Camerata	Lille Muko	Lille Pruehest
7	Hvad var Grethe Kolbe berømt for?	At have opfundet skydevåbnet	Hende, der lagde navn til kaffekolben	Hun var kapelmester
8	Hvor mange medlemmer er der i Dansk Kapelmesterforening?	196	206	236
9	Hvor har DK bestyrelsen sit kontor?	I Musikens hus på Gråbrødre Torv	I Dansk Musikerforbund	I Dansk Blindesamfund
10	Hvad hed stedet, hvor DK afholdt sin halvrunder fødselsdag sidste år i december?	Kokkeriet	De kogende pauker	Grilleriet
11	Hvem er stifter af Dansk Kapelmesterforening?	Arne Hammelboe	Emil Reesen	H. C. Andersen
12	Hvor mange medlemmer sidder der i bestyrelsen?	4	5	6
13	Hvilken dato har foreningen fødselsdag?	20.12	21.12	22.12
14	Hvilket instrument spillede næstformand Frans Rasmussen som ung?	Fagot	Altblokløjte	Saxofon
15	Kasserer Peder Kragerup havde en hobby som barn, hvilken?	Han elskede togmodeller og kunne alle togafgange udenad.	Han elskede tinsoldater og havde en enorm samling.	Han samlede frimærker og udviste tidligt et stort handelstalent.

Jazzimpro for piger

Den skæve kønsfordeling inden for den rytmiske musik er udgangspunktet for en række JazzCamps for piger, som fandt sted i februar.

Det er første gang, at Copenhagen Jazz Festival og JazzDanmark arrangerer undervisning kun for piger.

En uge med undervisning og improvisation for piger i alderen 10-15 år skydes i gang på fem musikskoler over hele landet.

"Jeg har altid elsket at slå fløjtdørene op og vise de små juletræet",

fortæller Jørgen Fuglebæk om det at undervise.

Interview med dirigenten og leder af Ensemblelederuddannelsen på Musikkonservatoriet Jørgen Fuglebæk, som netop er fyldt i 60 år.

af Bodil Heister

Jeg besøgte Jørgen Fuglebæk en kold aften i januar i hans hyggelige lille lejlighed et stenkast fra Langebro.

Lejligheden er fyldt med dyr - i hvertfald en hund, en kat og 19 rødnaesede tropefisk - og så hustruen, der serverer vin og ost.

Jørgen er en beskeden mand og en meget tilfreds mand, måske kan man ligefrem sige lykkelig, fordi han beskæftiger sig med dét, han allerbedst kan lide, og dét, han selv synes, han er bedst til.

Jørgen har været fascineret af at dirigere, siden han var dreng. Der stod han på sit værelse og dirigerede grammofonplader med en blomsterpind, når ingen så det.

Som ung forekom det ham helt uopnåeligt selv at blive dirigent, men han prøvede at dirigere skolekor til en skolekoncert allerede i 2. g., hvilket gav ham blod på tanden.

Valget af uddannelse kom i løbet af hans studietid på Musikvidenskabeligt Institut på Københavns Universitet, hvor det gik op for ham, at han måske nok var rimeligt god til at dirigere, og at det var muligt at videreudvikle sine evner i den retning; og så endte han i dirigentklassen på Royal Academy of Music i London med en debutkoncert i Tivoli med Sjællands Symfoniorkester.

Underholdningsorkestret Lausiana og Studentersangforeningen

I januar måned, hvor jeg er på besøg, har Jørgen netop haft seks nytårskonserter med sit underholdningsorkester Lausiana i Jylland som et symfoniorkester på 65 mand. Der kommer mellem 1000 og 2000 publikummer til hver koncert, og det er et tilløbsstykke uden lige!

"Orkestret manglede en dirigent for snart 17 år siden", fortæller Jørgen, "først tænkte jeg, "det duer ikke, når jeg bor så langt væk", men da de kun øvede en gang om måneden, kunne det lade sig gøre. Jeg underviste på universitetet i Århus om torsdagen, og så frægede jeg videre til prøver med orkestret, og dem har jeg så dirigeret lige siden. Jeg har tit tænkt på, hvor mange dirigenter der egentlig bliver samme sted i så mange år? Mange springer ofte videre til noget andet - de springer fra sten til sten - men jeg har det sådan, at hvis noget fungerer godt, så bliver jeg. Og hvis det musikalsk bliver bedre, og musikerne er interesseret i, at det bliver bedre, så bliver jeg gerne. Hvis de vil have mig. Og det vil de åbenbart! Og det er jeg taknemmelig for.

Orkestret består af håndplukkede amatører, semiprofessionelle, musiklærere, enkelte professionelle musikere, og standarden er høj.

Vi spiller den slags musik som Underholdningsorkestret spillede for 25 år siden. Vi spiller meget wienermusik, og Lausiana er faktisk i stand til at spille

en rigtig wienervals, som en weinervals skal lyde! - de kan stilen. Det tager lang tid, det er nemlig mere finurligt end man tror, og musikken må ikke underprøves, "bare" fordi det er en wienervals. Se på Wienerphilharmonikerne, som bruger en mængde timer med en verdensdirigent, for at få en wienervals op at stå, de arbejder som sindsyge for at få nytårskoncerten til at blive vellykket".

Jørgen dirigerer desuden Studenter-sangerne. Koret har 175 års jubilæum i år, så længe har Jørgen dog ikke været med - kun i 22 år! Det er et af Danmarks ældste ensembler, og det kræver, at man er student, for at komme ind! Og mand! "Der er ikke så meget nyskrevet repertoire indenfor mandskor, med der er dog mere repertoire, end man alligevel tror", fortæller han.

Nå, men lad mig høre lidt om dirigentuddannelsen på Musikkonservatoriet

"Jo, der er jo to uddannelser. På den store forkromede dirigentuddannelse, som kører under Giordano Bellincampi, går der tre elever på flere årgange.

Giordano er et velbegavet menneske, med et højt kulturniveau. Han ved præcis, hvad han mener, og han har en fin psykologisk fornemmelse for, hvad man kan og ikke kan.

Michael Schönwandt er tilknyttet som adjungeret professor, dem er der flere af. Michael kommer engang imellem og laver masterclasses og lidt almindelig undervisning. Han er med sin fantastiske baggrund og store personlighed et betydningsfuldt aktiv for dirigenterne og konservatoriet.

På dirigentuddannelsen går der højst 3-4 studerende. Der er en krævende optagelsesprøve og uddannelsen er dyr. Man skal have en meget høj karakter til optagelsesprøven for at komme ind. Praktikken foregår med landsdelsorkestrene. De studerende er i praktik i Odense, Ålborg, Århus, Sønderborg og med Sjællands Symfoniorkester".

Og så er der den anden musiklederuddannelse? "Min afdeling hedder Musiklederud-

dannelse, og faget hedder ensembleledelse. Men hvad er et ensemble - det må vel være fra to og op efter...???

Indholdet i faget ensembleledelse er det samme som i orkesterdirektion, blot med en lidt mindre pretentiøs tilgang, selv om det, for især musikledernes vedkommende, drejer sig om orkesterdirektion næsten hele vejen igennem.

Da Mogens Andresen var messingprofessor var det sådan, at de også fik lidt praktik i rytmisk musik med bigbands, men det er klassisk ensembleledelse, jeg har min spidskompetence i.

Den her uddannelse blev genetableret i 2005, hvor den havde ligget underdrejet i 15-20 år. I gamle dage, var der en musiklederuddannelse, hvor der var to hovedfag: ensembleledelse og korledelse, det var godt! - det er der ikke mere - det er skidt!

Da uddannelsen gik ned for mange år siden, og man genoptog den, fandt man ud af, ved Frans Rasmussens mellemkomst, at der var et enormt behov for kvalificerede dirigenter i det store amatørliv, hvor der virkelig er brug for mange veluddannede ledere.

Det fandt man blandt andet ud af ved DAMU-kurserne, som mange gik på. Det er i tre niveauer, men de fleste "tør" ikke tage kurset fra allerførste niveau og lære tingene fra grunden. Desværre, for hvis de ikke kan dirigere ordentligt, så kan selv et godt amatørorkester spille dårligere end de behøver at gøre, blot fordi dirigenter ikke kan slå rigtigt. Det vil en dirigentstuderende indimellem ikke indse er et problem.

Der er virkelig et behov for at folk, der dirigerer f.eks. amatørorkestre, lærer at slå ordentligt og grundlæggende kender faget helt nedefra. Der mangler ofte præcision, fordi deres bevægelsesmønster ødelægger lyden.

DAMU-kurserne er et kursus, det er ikke nogen uddannelse. Man kan ikke skrive på sit cv, at man har taget en uddannelse hos DAMU. Selvfølgelig har man lært meget, men det er ikke en statsuddannelse, og man får ikke et eksamensbevis med karakterer. Sådan er det!", fastslår Jørgen.

Men tilbage til ensemblelederuddannelsen

Jørgen har været ansvarlig for ensemblelederuddannelsen i otte år på Musikkonservatoriet i København. Han er timelærer, og varetager al instrumental direktion samt AM's ensembleledelse. Uddannelse kan eventuelt også fungere som rugekasse til at blive orkesterdirigent. "For lige at starte med AM uddannelsen: de folk der går der, kan minde meget om dem, der startede på seminarieuddannelsen før i tiden, hvor man havde alle fag det første år og så specialiserede sig efterhånden. De kommer med vidt forskellige musikalske potentialer, og skal have en bred musikpædagogisk grunduddannelse. AM'ere har også ensembleledelse, og der er studerende, der kan arbejde sig opad, og kan springe ud som gode amatørdirigenter i klassisk ensembleledelse, og man har så mulighed for at gå videre i musiklederklassen. På den måde kan man have sin helt egen lille fødekæde på konservatoriet".

Hvordan har du det med at undervise AM'ere, som måske ikke er så erfarne som de studerende på ensemblelederuddannelsen?

"På det punkt, er jeg måske lidt anderledes, fordi de fleste dirigentlærere gerne vil undervise i det høje luftlag, hvor der kommer de store fine nuancer frem og store kunstneriske udfoldelser, men jeg holder meget af det at undervise! Jeg oplever virkelig mig selv som pædagog, jeg har altid syntes, det var fascinerende

at modtage fuldstændig "bare" unge nye studerende, og så åbne himmeriges port for dem. Det, at begynde fuldstændig fra begyndelsen, det synes jeg er morsomt. Jeg har altid elsket "at slå fløjtdøren op, og vise de helt små juletræet", beskriver Jørgen begejstret.

Når man skal lære at spille et instrument, så starter man med enkelte øvelser og C-durskalaer og treklange, hvorfor skulle man ikke starte på samme måde, når man skal uddanne sig som dirigent?

Hvorfor skal man være så højtrædende, fordi det er direktion, og tro man kan springe elementære tekniske led over.

Og hvad så med de studerende på selve musiklederuddannelsen?

"Det er en meget forskellig undervisning at undervise begyndere og så folk, der er kommet længere i studiet. Ensemblelederuddannelsen kan også være en rugekasse for dirigentuddannelsen, men det er ikke så ofte, at det foregår på den måde. De studerende har en hovedfagstime i musikledelse om ugen. Men man slår det sammen på et hold, så man får udbytte af at se hinanden, hvis der er tre, så laver vi en ugentlig undervisning på tre timer, hvor hver har en time, og hvor de kan se hinanden dirigere. Noget af tiden har vi pianist indover, og det er de glade for. Undervisningen i timerne foregår på den måde, at man arbejder med slagteknik og direktion, man arbejder med udtryk og det rent fysiske, og man gennemgår de værker, de skal dirigere med praktikorkestrene. Når de har været ude i praktik, har vi altid et kamera med og optager seancen, og i timerne derefter bruger vi så tid på, at de kan se sig selv og hinanden, og jeg giver relevante kommentarer, ros og ris, ligesom de giver hinanden kommentarer. Mange gange ser de ting, som jeg ikke ser, og det vigtige er, at de ser sig selv. Når man dirigerer, så er man overbevist om, at man dirigerer det, man tror, man gør, men når eleverne ser sig selv på video, så opdager de pludselig, at tre-slaget ikke er ude til højre, som de selv virkelig troede, det var. Det er interessant med de trænede elever,

fortsættes på næste side...

fortsat fra forrige side...

at lære dem at flytte klangen, og de psykologiske aspekter i at dirigere. Det at flytte klangen fra brun til lyserød ved hjælp af ens ansigtsmimik – og alle de uforklarlige ting ... det er noget svært noget, men man kan mærke, når det er der. Man taler om, at en trompetist har en brillant klang, eller en musiker har en dejlig mørk blød tone.

Når en dirigent kommer ind og stiller sig op foran et orkester, så har vedkommende sin klang med sig, i den måde han udstråler - du får den klang du *er*. Vi lyder som vi ser ud. Man sender mange signaler. Mennesker er født med deres bevægelsesmønster, nogle bevæger sig legato, andre staccato, så vi er nødt til at arbejde med de andre sider, for at få dem frem.

Man skal gestalte musikken, det handler om mimik og gestik, ens kropssprog er en væsentlig del, og det smitter af på klangen. Det at være dirigent er eksibitionistisk, man udstiller sig selv fuldstændig. Hvis man ikke er sig selv, så mærker musikerne det med det samme, allerede når dirigenten kommer ind. Hvis de *påtager sig rollen* som dirigent, kan musikerne mærke det, de skal *være* dirigent fra naturens hånd. Man kan udvikle sine fagligheder, men det at være dirigent, det er noget man *er*. Og der er kontant afregning ved kasse et”!

Hvad skal man kunne for at komme ind på ensemblelederuddannelsen?

”Uddannelsen sigter bredt og optagelseskravene er, at man skal vise grundlæggende færdigheder, og kunne dokumentere et potentiale, et talent, som de professionelle mennesker, der bedømmer ansøgeren, tror på.

Man sigter på at få dygtige mennesker ud i dansk amatørmusikliv. Der er langt fra at være en virkelig god habil musikleder, til bare at være en middelhøjt dirigent. På ensemblelederuddannelsen er der plads til to elever på en årgang, så der er altså fire gående ad gangen på to årgange”.

Praktik

Jørgen prioriterer allerhøjest, at de stu-

derende kommer i praktik, hvilket er et enormt tidskrævende arbejde for ham at planlægge, for rent logistisk er det svært, at få det hele til at gå op. Han har med tiden oparbejdet et samarbejde med en mængde dygtige og relevante amatørorkestre, symfoni- og harmoniorkestre, som gerne vil indgå i et samarbejde. De får en lille klat penge til kassen, og de synes samarbejdet er enormt interessant. Jørgen sørger for at de studerende kommer til nogle prøveaftener, hvor de kan øve sig foran et orkester i samarbejde med ham.

Det kræver også, at eleverne kan det, orkestret har på deres repertoire i den indeværende sæson. Jørgen skal sørge for nodemateriale, som gennemgås i timerne. Han er aktiv under aftenens prøve, mens musikerne spiller. Musikerne synes faktisk det er sjovt, at læreren er med; musikerne ved jo ikke, hvad det er, der fungerer og hvorfor. Jørgen går ofte ind og anskueliggør det, laver et eksempel tre gange i forskellige versioner overfor orkestret, så musikerne og dirigenteleven kan mærke forskellen.

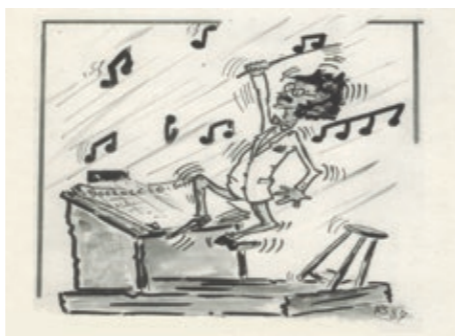
De, der går på ensemblelederuddannelsen, lærer de også at dirigere kor?

”Nej, det bliver de ikke uddannet i. Hvis de vil være korledere, så må de søge ind på korlederuddannelsen, som findes i Odense og Århus, men ikke i København. Hvis man udelukkende vil dirigere kor, så skal man altså til Odense eller Århus. Jeg mener, det er meget trist, at Det Kongelige Danske Musikkonservatorium ikke har en korlederuddannelse!

Der skulle effektiviseres, synes Brian Mikkelson i starten af 2000, og så blev der en uddannelse i en by, og en anden uddannelse i en anden by. MEN HVEM SKAL VI SÅ SPILLE SAMMEN MED???

Ensemblelederne her i København dirigerer kun ensembler. De har ikke noget kor at øve med på konservatoriet. Der er meget, der er sparet væk. Man sidder og regner timer og minutter på undervisningsplaner, og de studerende får desværre ret få minutters undervisning.

Det, der er problemet i dag, er de store nedskæringer der har været, og løbende vil være. Politikerne vil ikke indrømme at

det koster penge, de tager pengene væk fra os, og det gør ondt på alle. Og jeg vil gerne have lov at sige til politikerne: ”Der skal spares, det forstår vi godt, men I skal være klar over, at der *er* en pris, og det er *jer*, der har ansvaret for det. Vi *må* have flere penge. Ting koster penge”.

Er forskellen så stor at dirigere kor frem for orkester?

”Jeg bryder mig egentlig ikke om den store væsentlige differensiering mellem at dirigere kor og orkester. I bund og grund er det det samme, men det er to forskellige lydbilleder. Selve direktionen er grundlæggende det samme. Selvfølgelig er der andre hensyn at tage, der er forskellige problemer, man skal f.eks. ikke placere slutkonsonanter i et orkester, som man skal i kor. Man kan indbygge nogle bestemte bevægelser til et kor, og få placeret klangen rigtigt, det er ikke nødvendigt de samme bevægelser, du bruger ved et orkester, men du skal opfylde nogle analoge kriterier.”

Hvornår føler man den adskillelse mellem kor og orkester?

”Hvis en kordirigent, der kun har dirigeret kor hele livet stiller sig op foran orkestret, så bliver orkestret forvirret, fordi det er nogle andre bevægelser, dirigenten har udviklet.

Jeg tror, at et kor generelt har lettere ved at følge det, man kalder en udpræget orkesterdirigent, der har stærk kontrol og tydelighed, mens kordirigenter ofte har det med at stå at ”røre i gryden”. Der er i det hele taget for mange ”der rører i gryden”, fortæller Jørgen og demonsterer bevægelsen, så jeg kommer til at skrupgrine.

”Den der adskillelse, vi taler om, er opstået

hen ad vejen. Man har gjort en dyd ud af, at den person er orkesterdirigent, og den person er en kordirigent.

Jeg mener, at hvis man skal være en ordentlig dirigent, skal man være i stand til at varetage hvad som helst og gøre det ordentligt og tydeligt efter de forskellige ensemblers behov. Ellers har du jo skismaet, når man pludselig skal dirigere et værk for orkester og kor.

Det er fagligt farligt, at skille de to uddannelser ad, synes jeg. Man bør ikke engang i samme hus.

Og man sætter meget hurtigt folk i bås”.

På hvilken måde har dirigentuddannelsen udviklet sig fra din tid som dirigentstuderende og til i dag?

”Dirigentuddannelsen er blevet bedre og især praktikken er god. Den teoretiske uddannelse var aldedes fremragende under Hammelboes ledelse, men da der var ringe praktikmuligheder fyldte man uddannelsen ud med en mængde teori, og folk skulle spille primavista i fire forskellige nøgler med fem b’er. Det er ikke nødvendigt, hvis man har et godt øre, det giver ikke rigtig mening.

Hvis man har det musikalske talent og de musikalske evner for at dirigere, så skal du nok blive dirigent. Men der skal jo være stor viden om det musikermæssige, man skal have lederevner, teoretisk viden, musikhistorie, man skal vide noget om stemmer i orkester og kor, og man skal have lederevner med en utrolig psykologisk og pædagogisk fornemmelse. Og så skal man have respekt for musikerne, de er højtuddannede specialiserede mennesker. Det er et samarbejde, det er give-and-take, hvis musikerne har et fint bud på noget, så skal man tage imod det, hvis altså ikke det er i uoverensstemmelse med, hvor man vil hen. Hvis man har en soloblæser, så skal man lytte, og man kan

sagtens tage imod, for man skal give et højt begavet solistisk menneske mulighed for at udfolde sig”.

Distance learning

Distance learning bruger Jørgen Fuglebæk, og har forbindelse til andre gæstelærere rundt omkring i verden. Han har allerede arbejdet med distance learning i flere lande og bl.a. samarbejdet med Peter Ettrup i Finland. Og i Vilnius har han undervist som gæstelærer, og fået noget distance learning op at stå der. Han har også påbegyndt et elementært dirigentkursus for udenlandske komponister, som skal komme til København og fortælle de studerende om, hvordan en komponists tilgang til et partitur er i forhold til en dirigents tilgang til et partitur.

”Konservatoriet var for nogle år tilbage selv begyndt at fatte interesse for distance learning og deltog med repræsentanter i diverse kongresser i udlandet for at udforske det.

Vi har nu adskillige professorer og lærere, som bruger det meget i samarbejde med kolleger ved udenlandske konservatorier. Jeg er den første hos os, som er påbegyndt at bruge det i direktionsundervisning. Det er en større proces, fordi man ikke kan nøjes med soloundervisning, men skal bruge et helt ensemble, hvilket er teknisk mere kompliceret. Derfor er udviklingen af det inden for vort fag langsommere, men det skal nok komme.

Det er en sjov kombination, og vi skal se at få mere gang i det. Det er en større logistik, fordi der skal aftales hvornår lærerne, musikerne og de studerende kan være til stede på et bestemt tidspunkt, som måske er et andet tidspunkt ude i verden, og teknikerne skal også kunne, og der kræves en mængde udstyr.

Der er meget fremtid i det. Det bedste er, hvis man først kan komme til at besøge dem i deres land face to face, så er det nemmere bagefter at mødes og arbejde sammen på skærmen. Det gjorde jeg i Finland, og derefter sad vi henholdsvis i København og i Finland, det var succesfyldt.

Det er på et teknisk højt niveau. Vi har to store skærme, hvor man ser den person,

der dirigerer et orkester i et andet land, og så står jeg i København, og der er et fast videokamera der optager, og desuden en lille skærm, hvor man kan se sig selv”.

Jørgen har travlt - han har ret travlt! Han dirigerer også Kammerorkestret Con Fuoco og Det Sjællandske Underholdningsorkestre, som spiller en koncert hvert år i Tivoli. Jørgen skal i foråret dirigere SMUK i Haderslev og TONICA i Århus. Og i juni er der jubilæumskoncert med Studentersangforeningen i Tivoli og et sommerstævne på Askov med amatør-symfoni-orkestre.

Og så skal han jo også lige have tid at made sine 19 rød næsede tropefisk.

Peter Ettrup udtaler sig om Jørgen Fuglebæk:

Ikke alene er Jørgen en skøn kollega, men som underviser er han også lidt af en øjenåbner. Jeg husker stadig tydeligt vores første møde. Det er efterhånden mange år siden, menneskeheden havde netop forladt hulerne og runeskriften var så småt ved at gå af mode. Altså sådan cirka dengang.

Som ung, håbefuld amatørdirigent havde jeg meldt mig til et dirigentkursus med Frans Rasmussen som lærer. Alle, der kender Frans, ved, at han somme tider fik sagt ja til lidt mere end han kunne gabe over, så ind af døren træder i stedet Jørgen Fuglebæk. Mod forventning gik han ikke i gang med at terpe slagskemaer og kropsholdning, nej han åbnede sin medbragte taske, og så væltede det ellers ud med dirigentpinde i alle tænkelige længder og tykkelser, med og uden håndtag. Og jeg kan lige love for, at der blev nørdet igennem.

Da jeg for et par måneder siden var i USA og fik taget mål til en håndlavet pind, skræddersyet til netop mine behov, sendte jeg da også Jørgen en kærlig tanke, for uden ham havde jeg måske stadig bare brugt en blomsterpind.

af Emil de Waal

Er det nu også jazz?

Jeg har igennem min karriere som kapelmester bevæget mig på kanten mellem mange musikalske genrer. Sådan har jeg det bedst og sjovest, og sådan var den musikuddannelse, som jeg fik på Rytmsk Musikonservatorium også tænkt på det tidspunkt. Det har undervejs bragt nogle interessante kommentarer og diskussioner med sig. "Er det nu også jazz, det dér?" Det sker heldigvis sjældnere og sjældnere. Om det så er, fordi jeg er blevet ældre, og færre tør sige mig imod, fordi opfattelsen af jazz er blevet mere rummelig, eller fordi jeg bare er blevet mere jazzet med årene, ved jeg ikke... Jeg insisterer i hvert fald på at kalde min musik for jazz. Jazz er en meget ung kunstretning og jazzen er i høj grad kendetegnet ved og skabt gennem improvisation, intuition og åbenhed. Derfor mener jeg også, at jazzbegrebet skal fortolkes bredest muligt. Jazz er improvisationsbaseret musik og genren skal kunne rumme musik, der har en jazzet tilgang uden nødvendigvis at have et "på-tirsdag"-beat eller et andet af de gængse og anerkendte jazzbeats, walking bass og lignende. En elektronisk baseret komposition kan for eksempel i mine øjne sagtens være jazz, så længe tilgangen til at spille kompositionen er med udgangspunkt i improvisation og åbenhed. De sidste par år har også den skramlede indie-rock lyd haft en stor indflydelse på den unge jazz.

På samme måde fandt den brasilianske musik vej ind i jazzen i 1950'erne og 60'erne. Jeg er ikke klar over, hvorvidt det var med modstand fra puritanerne. Jeg kan i hvert fald huske harmfulde anmeldelser af Miles Davis' elektriske eksperimenter i 1980'erne, som jeg elskede meget højt og har dannet en vigtig grund for min indgang til musik.

Det er mit håb, at kunstnere, koncertarrangører og ikke mindst anmeldere er i stand til at være lige så rummelige som genren selv, for at jazzen skal forblive en interessant kunstretning.

Meget lidt til de kreative fag

af Henrik Petersen, formand for Dansk Kunstnerråd

Kunstnerrådet efterlyser handlekraft og vision i høringssvaret om folkeskolereformen. Den 18. september indsendte Dansk Kunstnerråd følgende svar til Undervisningsministeriets høring over forslag til lov om ændring af folkeskoleloven og forskellige andre love:

Dansk Kunstnerråd skal hermed tillade sig at give følgende bemærkninger til forslaget om lovændringer i forbindelse med folkeskolereformen. Der kan siges mange pæne ting om lovforslaget. Ikke desto mindre må Dansk Kunstnerråd udtrykke sin stærke skuffelse over, at de kreative fag ikke får et væsentligt stærkere løft i forslaget, end det er tilfældet. Både undervisningsminister Christine Antorini og kulturminister Marianne Jelved har fremhævet, at der sker et løft af de kreative fag, og de henviser begge til at timetallet i musik forøges med én time om ugen i 1. og 5. klasse, samt at de såkaldte understøttende undervisningstimer vil kunne anvendes til bl.a. de kreative fag. Tillige henviser de to ministre til, at folkeskolerne og de kommunale kulturskoler forpligtes til gensidigt samarbejde. I begge tilfælde kan man tale om en forbedring set i forhold til den gældende praksis, men noget substantielt løft er det nu ikke.

Politisk har det ellers ikke skortet på begejstring og verbal opbakning til de kreative fag gennem de sidste par år. Utallige konferencer har igen og igen konkluderet nødvendigheden for en opgradering af de kreative fag. Konklusionen har været klar: Kreative fag styrker elevernes generelle indlæringssevne, og former mennesker, der tænker kreativt og arbejdsmæssigt tør søge resultater, der ikke er angivet i en facitliste på forhånd. Det er arbejdsprocesser, der er karakteristiske for kunstnerisk arbejde, og de kan trænes i de kreative fag. Det er også kompetencer, som er nødvendige for

dansk konkurrenceevne og arbejdsmarked i fremtiden. Når man ser på den vægt forslaget lægger på idræt, bevægelse og motion, fornemmer man en vision og en politisk vilje til at styrke børnenes fysiske trivsel og kapacitet. Den fysiske aktivitet er båndlagt i understøttende undervisning i et omfang, så alle elever får én times bevægelse hver eneste dag. Det kan vi kun hilse velkomment. Men når det gælder de kreative fag kan den enkelte skole eller kommune iflg. forslaget lige så godt vælge andre aktiviteter. Der sættes ikke faste rammer. Og det styrker bestemt ikke, når det i forslaget formuleres: De praktiske/musiske fag skal bidrage til at understøtte den faglige udvikling og folkeskolens øvrige fag, herunder særligt dansk og matematik. Man forstår at billedkunst, musik, drama og håndværk og design ikke har selvstændig værdi, men blot tjener til at bakke de andre fag op.

Dansk Kunstnerråd skal konkret foreslå, at de kreative fag gøres obligatoriske også efter 5.-6. klasse. At der fremvises samme politiske handlekraft og vision for en styrkelse af fremtidens arbejdsmarkeds kreative og mentale kapacitet, som for den fysiske aktivitet. De kreative fag har selvstændig værdi, dels fordi de som tidligere nævnt kan fremtidssikre det danske arbejdsmarkeds behov, dels fordi de skaber kompetente elever. Mennesker som har noget at leve for – ud over noget at leve af.

Dansk Kunstnerråd er en tværfaglig organisation for de professionelle kunstneres organisationer i Danmark, med henblik på samarbejde på det kunst- og kulturpolitiske område. I alt har Dansk Kunstnerråd 24 medlemsorganisationer med ca. 18.000 medlemmer.

Richard Strauss – komponist og kapelmester

af Ove Krüger

Til maj kan vi fejre Richard Strauss' 150års fødselsdag. Mange har den opfattelse, at han var den sidste store skikkelse i rækken af tysk-østrigske komponister, som i et par århundreder havde betydet en dominerende førerstilling for den central-europæiske musikkultur. En kultur som udviklingen (læs: ikke mindst to verdenskrige) har bragt til en foreløbig eller snarere endegyldig afslutning. Som sædvanlig er meningerne naturligvis delte, både hvad angår betydningen af Strauss' livsværk, og hvad angår det konstant misbrugte og tågede begreb "udviklingen". Hvad mente han selv? Højinteressant må være en udtalelse af Strauss selv, som Ernest Ansermet henfører til i sin bog om musikkens grundlag i den menneskelige bevidsthed. Ansermet viderebragte den fra Wilhelm Furtwängler, som besøgte Strauss, da denne indledte et tiltrængt kurophold i Schweiz kort efter krigsslutningen i 1945. Med en vis fattet munterhed sagde den aldrende mester: "Jeg vidste i lang tid, at dette regime ville medføre Tysklands tilintetgørelse; men Tyskland havde den opgave at åbenbare musikken for menneskene, og med Wagner er denne opgave fuldført." – "Hvordan det!" udbrød Furtwängler, "Hvad med Dem selv?" – "Åh, jeg – jeg er kun en epigon," replicerede Strauss. Paradoksalt at han, der fra omkring århundredskiftet og gennem alle de følgende år aldrig et øjeblik tvivlede på, at han var den tyske musiks ledende personlighed, til sidst skulle betragte sig selv og sit værk med en tilsyneladende ikke tidligere erkendt ydmyghed. Men paradokser støder man uafsladeligt på, når man forsøger at nærme sig kunstneren og mennesket Richard Strauss. Enestående var han under alle om-

stændigheder, for hans begavelse viste sig lige så tidligt som hos andre af dem, vi i almindelighed anerkender som de største musikgenier, verden har kendt. Den resulterede i udstrakt skabervirksomhed i mere end syv årtier. Fra han var tyve år gammel, virkede han desuden som kapelmester. Fra første færd med et sikkert greb om denne metier, som han udøvede med et repertoire, der gik langt ud over opførelsen af egne værker, og som betød faste stillinger i musikmetropoler som Berlin, München, Hamburg og Wien. Læg dertil, at han som lydhør og begavet klaverledsager for sin kone og adskillige af de bedste sangere i mange år ligeledes gennemførte hundredevis af liedaftræ og derudover også gjorde sig gældende på chefposter, der indebar betydelig administration. Han var en af de oprindelige initiativtagere til Salzburgs verdensberømte musikfestival, og synes man stadig ikke det rækker, udfoldede han midt blandt alle disse gøremål anstrengelser for gode og retfærdige vilkår for kulturinstitutioner, musikere og naturligvis – ikke overraskende – komponisters ophavsrettigheder.

Velkendt er det også, at han ofte be- tragtes som en kunstner, der, efter en tidlig fast forankring i den tids klas- siske udtryksformer, rask og abrupt bevægede sig i retning af det arketyperiske ungdomsoprør med tilslutning til de så- kaldte progressive musikere, der havde Liszt og Wagner som ledestjerner. Det gav sig først udslag i de berømte tonedigtninge og, da han gav sig i kast med operaen, det krassere tonesprog, vi kender ikke mindst fra Elektra og de mest ophedede afsnit i Die Frau ohne Schatten, for endelig - knap midtvejs i karrieren - 0at ende op med en "fremskridtsfjendtlig" holdning til de ekspressive tendenser, der med Schönberg i spidsen trængte sig på op mod og især efter den første verdenskrig. Fra og med Der Rosenkavalier var han så at sige hægtet af udviklingen, sådan som avantgarden forstod begrebet.

Er det hele nu så enkelt endda? En nuanceret forståelse er kun mulig, hvis man gør sig klart, at Strauss levede i og med en epoke, der på samme tid oplevede en enorm industriel udvikling og materiel fremgang, hvilket han i øvrigt selv var blandt de fremmeste til at udnytte. For det andet var han vidne til, at hans nation bragte sig selv i en absolut ledende position kunstnerisk, videnskabeligt og magtpolitisk. At denne kendsgerning derpå på dramatisk vis måtte stå model til først første verdenskrigs og siden anden verdenskrigs barske korrektioner, var han tilskuere til på allernærmeste hold. Først konstruktionen af det tyske kejserdømme og dets opløsning, dernæst alle de ra- biate ideologiske strømninger især i mellemkrigsårene, og til sidst den krig og det sammenbrud, der var resultatet af disse forudsætninger. Tilskuere er naturligvis et galt ord, for han var som

fortsættes på næste side....

fortsat fra forrige side....

alle, erkendt eller ej, parthaver i den konkrete udvikling, hvor hans generelle tilhørsforhold i starten vel fortrinsvis ubevidst men siden tiltagende fuldt bevidst var i "Die Welt von Gestern", sådan som hans ven og librettist Stefan Zweig begrebssatte fænomenet.

Når man trækker et overordnet historisk billede op, er det vigtigste overhovedet at gøre sig klart, at der netop er tale om et billede. Det virkelige livs tildragelser er til enhver tid underlagt det øjebliksspontane. Der hvor en overskuende refleksion mest gør sig gældende - og da med størst retfærdighed - er, når mennesket er ved at se afslutningen på sit liv. Spørgsmål som: "Hvad er det, der er sket, og har jeg selv båret mig rigtigt og konsekvent ad?" har Strauss utvivlsomt stillet sig selv, men her skal ikke forsøges nogen metodisk opregning af kendte breve, af kendte ytringer og handlinger, der ofte kun vil trække et ydre signalement af ham op. Man må først og fremmest søge eksistentielt at identificere sig med ham gennem hans væsentligste værker frem til slutstenene som Capriccio, Metamorphosen og Vier letzte Lieder.

Men først til dirigenten Strauss. Hans von Bülow så med det samme den unge komponists evner og muligheder som orkesterleder, da han havde inviteret denne til selv at lede opførelsen af sin suite opus 4 med det eliteorkester, Bülow havde skabt i Meiningen. Hurtigt derefter tilbød han ham stillingen som assisterende kapelmester ved orkestret, hvilket medførte, at Strauss både kunne profitere af Bülows uomtvistelige mesterskab som orkesterdirigent og som pianist. Han fik masser af opgaver også som pianist ved orkestrets koncerter, så alt i alt gav det ham en tidlig rutine, som mange unge dirigenter kun kan drømme om. Efter ikke ret meget mere end et år opstod imidlertid kontroverser mellem Bülow og ledelsen bag orkestret, hvorpå han så sig nødsaget til at forlade sin stilling, og også Strauss fortrak ikke længe efter og tiltrådte nye stillinger først i Weimar og dernæst i München. Samtidig

fyldte gæsteoptræden overalt mere og mere ikke mindst i lyset af de revolutionerende symfoniske digtninge, han skabte i disse år, og som hele det tysk-sprogede område og snart efter hele musikverdenen ønskede at høre.

Træer vokser som bekendt ikke ind i himlen og slet ikke for kapelmestre, så en morsom og sigende anekdote må fortælles: Mens Bülow og Strauss endnu virkede sammen, var Johannes Brahms inviteret til at lede en koncert med Meiningen-orkestret. Denne skulle bl.a. dirigere sin Akademische Festouvertüre, der kræver et par ekstra slagtojspillere ud over paukisten. Orkestret var på mindre end 50 medlemmer og blev allerede året efter reduceret til under 40 mand, hvilket var en af Bülows bevæggrunde for at trække sig. Nu påtog Bülow og Strauss sig at medvirke i slagtojsgruppen, og disse utrolige begavelser demonstrerede, at det ikke er så ligetil endda at sætte sig bag orkesterpultene, hvor der som bekendt skal tælles tomme takter. Det lykkedes Strauss at holde 4-5 takter, før han var ude af det, mens den erfarne Bülow klarede det dobbelte antal takter. Der har sikkert aldrig i professionel sammenhæng forekommet så mange gale indsatser i hvert fald under prøverne som ved den lejlighed!

Eftertiden har først og fremmest beskrevet Strauss som en kølig dirigent med knappe bevægelser, ja, mange har insinueret, at han slet ikke var emotionelt involveret i de tusindvis af opførelser, han har stået i spidsen for. Når man læser beretninger om de første år, er det dog slående, at så godt som alle samtidige vidneudsagn bekræfter en udfarende og heftigt gestikulerende ung kapelmester, der udviste et overskud af emotion. Enhver, der har beskæftiget sig med Strauss' musik fra de tidligste værker

til Vier letzte Lieder, ved, at opfattelsen af ham som kølig er det rene vrøvl. Han huskede selv til sine dages ende, at en opførelse af Beethovens Eroica under Bülow havde grebet ham så dybt, at han var på grænsen til et sammenbrud. Hvad der er tale om er naturligvis, at han som mange dirigenter forfinede sin direktion og destillerede de kropslige udladninger ned til det allernødvendigste, hvor han evigt lyttende koncentrerede sig om opførelsen uden at stille sig unødigt mellem musikken og dem, der skulle opleve den. "Spændingen må sidde i hoved og hjerte, ikke i muskulatur eller ekstremiteter," sagde han. Og med sin hele indstilling til afspænding - spænding - afspænding som værende grundlæggende for realiseringen af et kunstværk, var han en af de ikke så få ubevidste fænomenologer blandt de store komponister.

Bekendte for mange kapelmestre er naturligvis hans gyldne regler for unge kapelmestre, hvor man kan få det indtryk, at hurtige gengivelser for det meste er ideelle. Belært af erfaringen ændrede han senere opfattelse, når det gjaldt Mozart, og at han var en uovertruffen formidler af dennes værker, vidner Herbert von Karajan om, da han i sin studietid i Wien overværede Strauss' gengivelse af Don Giovanni og Così fan tutte, operaen, som mange dirigenter med Bruno Walter i spidsen har haft et ganske særligt forhold til. Og Karajans beskrivelse af de upåfaldende men utroligt bydende optakter, der fra første færd etablerede usvigelig stabilitet, af fornemmelsen for

det fremadskridende i udviklingen med retning mod højdepunkter og afslutning og af den årvågne sans for helheden, kan for os kun være vidnesbyrd om en kapelmester af første rang.

Ifølge sagens natur var Strauss kritisk over for andre dirigenter, men visse anså han for særlig kompetente. Det gjaldt naturligvis Bülow og den i Dresden residerende Ernst von Schuch, der ledede adskillige førsteopførelser af Strauss' tidlige operaer. Disse 2 kapelmestre anså han for at være grundlæggere af moderne dirigentkunst. I de senere år var det, hvad de fleste ved, Clemens Krauss (Capriccio-librettisten), Fritz Busch, som vi danske jo skylder meget samt Karl Böhm, der blandt andet tegnede sig for den uforlignelige Ariadne auf Naxos på Wiener Staatsoper i 1944 i anledning af mesterens 80 års fødselsdag, umiddelbart før bomber lagde den traditionsrige institution i ruiner. Mig bekendt foreligger ikke mange udsagn om personligheder som Felix von Weingartner eller Arthur Nikisch, som Wilhelm Furtwängler betragtede som sit forbillede. Vi er her utvivlsomt fremme ved de forskelle i personlighedstype, der skiller os alle, når afgørende valg og værdianerkendelse skal foretages. Strauss havde sine forbehold over for Furtwängler, lige som denne nok afslører stor respekt for Wagners arvtager med en vis reservation.

Følgende tildragelser kan dog kun øge respekten for begge kunstnere: fru Strauss, der til gemalens store irritation fandt Furtwängler tiltrækkende, huskede adskillige årtier senere, at da Elektra skulle have sin første opførelse i München og et klaverudtog endnu ikke forelå, påtog en 23-årig repetitør sig at spille til klaver- og sceneprover fra orkesterpartituret. Mon ikke en sådan bedrift stadig vil være temmelig sjælden nu om stunder, men det kunne Wilhelm Furtwängler altså klare i 1909. De respekterede dog som sagt hinanden, og på en fælles bjergvandring blev den unge kapelmester dybt bevæget, da de talte om sidetemaernes karakter og funktion i den kendte litteratur, ikke mindst hos Strauss

selv. Talen faldt nemlig på Beethovens femte, førstesatsen. Sidetemaet består som bekendt af to kontrasterende dele, og Strauss udbrød: "Sådan noget er ikke mere blevet skrevet. Denne sarthed og kraft, denne sikkerhed og klarhed i virkningen i det snævrere tænkelige rum har ingen længere formået." Ord, der i den "ordknappe og snarere køligt-saglige" Strauss' mund (Furtwänglers udtryk) var uforglemmelige årtier senere. Til Strauss' opgaver både som komponist og som kapelmester hørte i alle årene på den ene side, at han dirigerede sine værker mange steder, formentlig ud fra ønsket om at medvirke til skabelsen af en egentlig Strauss-tradition. Således f.eks. Der Rosenkavalier på Det Kgl. Teater med den purunge Laurits Melchior, der som Faninal udførte sit parti til komponistens absolutte tilfredshed. På den anden side overvågede han interesseret mange opsætninger af sine værker og kunne selvfølgelig ikke undgå indblanding over for dem, der som kapelmester eller iscenesætter havde den egentlige ledelse. Karl Böhm måtte i Dresden finde sig i, at Strauss overtog podiet på en prøve med et langt bedre resultat, end han selv hidtil havde opnået. Men især i vor tid, hvor det forkætrede regiteater har vundet indpas, er det værd at notere sig, hvorledes Strauss reagerede i Zürich i 1940, da en af fædrene til begrebet, som det har udviklet sig, havde ansvaret for opsætningen af Salome.

Da Salome, efter at Jochanaan er steget ned i den underjordiske brønd, er blevet efterladt forsmået og i et raseri, som til sidst udmønter sig i beslutningen om, at han skal dræbes, lod iscenesætteren sin hovedperson styrte rundt på scenen ude af sig selv. Strauss greb øjeblikkeligt ind og forklarede, at den hævntrøstende Salome under det orkestermellemspil, der følger umiddelbart efter profetens nedstigning, skal forblive ubevægelig tæt ved brønden og først med et ryk hæve sit hoved, når det motiv, der betyder beslutningen om, at han skal dræbes, høres fra orkestergraven. "Hvor til har jeg da skrevet alt det, hvis hun styrter vildt omkring? Hvad der

foregår i hende, har jeg jo allerede sagt i min musik. Enten udelader De min musik, hvorpå hun kan rende rundt, eller De spiller min musik, og så har hun at ligge uden at røre sig og først, når motivet om hovedet kommer, må hun kigge op og tage sin beslutning. Min musik fortæller alt, hvad der foregår i hendes hjerne og behøver ingen forklaring gennem denne gestikuleren. Så dårligt er det vel ikke komponeret?" Iscenesætteren var ingen ringere end Walter Felsenstein, der selvfølgelig rettede sig efter komponisten. Hans Swarowsky har berettet anekdoten. Han dirigerede nemlig.

Dermed er vi tilbage ved komponisten Strauss. Efter sin tidlige tilnærmelse til Brahms, der rådede ham til at få herredømmet over en ottetaktsperiode snarere end at lægge hovedvægten på overdrevent gennembrudt arbejde med motivstumper, valgte han side og fortsatte denne teknik med afsæt hos Liszt og Wagner. Det litterære havde ikke mindst formmæssigt nu bemægtiget sig udviklingen, og uomtvisteligt kan operakomponisten med dette nu knæsatte princip bevæge sig så tekstnært og psykologisk lynsnart reagerende som nogensinde. I sin tilspidsede form finder vi ikke mindst her hans bidrag til moderniteten, der i vid udstrækning er kendetegnet ved det opsplittede, collageagtige, som når til grænserne for, hvad man kan betragte som musik, hvis man er af den opfattelse, at forståelig form overhovedet er en forudsætning for begrebet. Men tag ikke fejl: Strauss var aldrig i tvivl om, at musikkens udtryksevne i sig selv ikke kan overgås at noget, der fysisk udspiller sig på scenen. Musikken er som hos Wagner dramaets eller komediens fuldbyrdende element.

Hans sidste opera, Capriccio, har undret mange, for hvordan kunne Strauss dog arbejde med et sådant værk, når bomberne faldt om ørerne på tyskerne, og hele den hidtidige kultur fra rigets storhedstid var ved at falde fuldstændig fra hinanden, og hvor Strauss personligt måtte anstrenge sig kolossalt for at

fortsættes på næste side....

fortsat fra forrige side....

beskytte sin jødiske svigerdatter og de to sønnesønner. Disse kritikere overhører nok den vemodige afsked, som bestandig ligger under al tilsyneladende udvendighed i værket. Den såkaldte måneskinsmusik er fuld af smerteblandet melankoli, ikke hos grevinden alene, men først og sidst hos Strauss selv, og den er åbenbar for alle dem, der kan fornemme tabet af verden af i går. Ikke helt tilfældigt var dette uforlignelige stykke musik det sidste, Strauss overhovedet dirigerede ikke mange måneder før sin død. Fysisk i stærkt forfald, spirituelt med den gamle styrke i behold. Die Metamorphosen rummer naturligvis den mere direkte tragik, som krigssammenbruddet umiddelbart afstedkom, men Eroicitetet viser også, at hvad der faldt, var af ufattelig storhed. Sorgen over dette fald parret med en uendelig blid melankoli over egen forestående afsked med den jordiske tilværelse præger Vier letzte Lieder, som på den ene side viser, at tonale muligheder aldeles ikke er udtømte, på den anden side også er sin ophavsmands klare erkendelse af, at han med disse sange i en vis forstand har skrevet de sidste overhovedet.

For en del år siden havde jeg det privilegium at besøge Wilhelm Furtwänglers enke i Montreux. Det var stærkt bevægende at drikke te i den store dirigents arbejdsværelse, men allerstærkest var det at høre hendes beretning om, hvorledes Strauss, der var indlagt på en klinik i nærheden, udbad sig et besøg af Furtwänglers ikke lang tid før sin død. Han sad i sin hospitalsseng med partituret til Tristan, som han ønskede at udveksle tanker om, for det værk var jo, når alt kom til alt, noget af det største og mest uopnåelige, han kendte til.

Det ultimative paradoks: Det er blevet sagt, at Gustav Mahler bestandig søgte sin Gud, at Anton Bruckner havde fundet ham, og at Richard Strauss aldrig begyndte at lede. Og rigtigt er det, at han ikke i det ydre udviste nogen form for religiøsitet. Dirigenter, der med tydelig temporeduktion ønskede at celebrere

afsnittet i Salome, hvor en af nazarerne beretter om, at Messias er kommet og udøver undere i Galilæa, blev øjeblikkelig i rettesat af Strauss, som ønskede at bevare det flydende, refererende grundtempo. Alligevel bør man sætte et spørgsmålstegn ved den tilsyneladende ligegyldighed over for det religiøse. Både i de unge år og tiltagende i de senere finder man forskellige udsagn, der tyder på noget andet. Alvoren i Liederne, i forskellige afsnit i adskillige operaer og ikke mindst i nogle af de sidste værker kan tydes anderledes. Og hvorfor skulle han et helt liv beskæftige sig med Goethe og dennes visdom, hvis han skulle have et totalt andet syn på det hinsidige end denne?

I slutningen af "Faust" bekræftes titelfigurens udødelighed af engle med verset:

Gerettet ist das edle Glied
der Geisterwelt vom Bösem:
Wer immer strebend sich bemüht,
den können wir erlösen;
und hat an ihm die Liebe gar
von oben teilgenommen,
begegnet ihm die selige Schar
mit herzlichem Willkommen.

Det må i hvert fald gælde Richard Strauss.

I begyndelsen af året var jeg i Genève for at dirigere en koncert med byens orkester: Orchestre de la Suisse Romande. En koncert, der fandt sted i den smukke, guld- og plydsfyldte Victoria Hall. På bagscenen hang der en stor fotostat af orkestret, fotograferet 1932 på scenen i den samme sal. En lang række alvorligt udseende herrer – ingen kvinder, og

forrest stod deres chefdirigent Ernest Ansermet.

Ansermet var en legende. Han var manden, der gennem hele sit liv var bannerfører for den moderne musik. Dirigenten, der ledede uropførelsen af mange af Stravinskij's, de Fallas, Prokofiev's og Brittens værker. Han skabte dette orkester i 1918 i sit hjemland og ledede det indtil 1967. Ikke mindst blev orkestret kendt for de mange indspilninger for Decca, der kom frem i årene efter 2. verdenskrig. 49 år som chef for det samme orkester!!

Det er en nærmest utænklig tanke i vores verden i dag, at et orkester har den samme kunstneriske leder igennem et halvt århundrede. I Ansermets generation var de lange chefperioder ganske almindelige. Ja, også herhjemme var kapelmestre ofte knyttet til det samme orkester igennem lange perioder. Jeg behøver blot at nævne mine forgængere på Det Kgl. Teater Johan Hye-Knudsen, John Frandsen og Poul Jørgensen, der alle var kgl. kapelmestre nærmest hele deres musikalske liv.

Sådan er det ikke mere - fordi sådan er verden ikke mere. Vi - og med vi mener jeg vores samfund som sådan - er blevet storforbrugere af hurtige meninger, og dermed er vi allerede på vej til den næste mening, den næste oplevelse. Det er et faktum, vi som udøvende selvfølgelig skal forholde os til. Orkestrene af i dag er utroligt dygtige, meget hurtigt opfattende, og i stand til at omsætte en komponists og en dirigents ønsker på ganske kort tid. Det forpligtende samarbejde, hvor orkester og dirigent i fællesskab over tid søger en dyb samlet forståelse - præcis der er det måske blevet sværere.

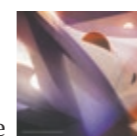
Så rollen som kunstnerisk leder af et orkester i dag har flyttet sig milevidt fra dengang, Ernest Ansermet stod i spidsen for Orchestre de Suisse Romande. Og godt det samme, for musik lever ikke i en glasklokke, men genspejler altid det samfund, vi lever i netop nu.

NYE UDGIVELSER

Jacob Anderskov - ny cd
Strings, Percussion & Piano

Medvirkende:

Christine Pryn, violin. Anette Slaatto, viola. Ida Nørholm, cello. Jacob Anderskov, piano. Peter Bruun, trommer
"Dette projekt blander efter min overbevisning på en helt ny måde det bedste fra de to verdener, som kaldes ny kompositionsmusik og ny improvisationsmusik, sådan at alle medvirkende igen-nem dette møde får plads til at forblive tro mod sig selv og samtidig betrede helt ny grund".
Udgivet juni 2013, ILK

Erik Hammerbak - ny node
Carl Nielsen, HELIOS-

ouverture. Thorvald Hansen, Sonate for cornet og piano

"Til DM 2013 for brass bands, havde DAO valgt at lade Erik instrumentere Carl Niensens "Ouverture Helios" som bunden opgave. Med brass bandet's begrænsede tonale omfang var opgaven ikke let, og valget af toneart (A dur mod originalt C dur) gav da også anledning til adskillige kommentarer, idet denne løsning presser brassbandet maksimalt".
"Thorvald Hansen (1847-1915) var solotrompetist i Det Kgl. Kapel. Hans sonate for cornet og brass er let tilgængelig og publikumsvenlig musik".
Værkerne kan rekvireres hos Erik Hammerbak "Musikforlaget HELIOS"

Fleming Windekilde - ny cd
Sing Noel

"Kammerkoret Hymnia under ledelse af Flemming

Windekilde har endelig færdiggjort en 3 år lang indspilningsrække. Resultatet er en dobbelt-cd med julemusik. Korets hovedfokus igennem de 30 år, det har eksisteret, er det 20. årh. kormusik. Således også på denne jule-dobbelt-cd".
Udgivet decemner 2013 på Classico

Thomas Clausen - ny cd
Morning... Dreaming...

Medvirkende:

Thomas Clausen(piano/ Fender Rhodes piano) & Steve Swallow (5-string electric bass).
"Et projekt jeg har villet lave i årevis. Jeg har altid beundret Steve's musik, både hans kompositioner og hans personlige, meget melodiske bas-spil. Det viste sig at beundringen var gensidig! Efter en række koncerter i Danmark og Sverige indspillede vi en række af hans og mine kompositioner."
Udgivet december 2013 på Stunt/ Sundance

Ebbe Munk - ny cd
Alle mine Kilder 2

Medvirkende:

Københavns Drengekor, dirigent Ebbe Munk.
"Det faktum at Lewkovitch fyldte 85 sidste år viser hans reelle vitalitet og profil som komponist. Han er opvokset og uddannet med romersk-katolsk baggrund og har givet komponisten et unikt indsigt til dets liturgi og musik. Lewkovitch' interesse både for eksperimentel og nutidig musik samt kirkelig og verdslige musik har givet ham betydelig berømmelse."
Udgivet september 2012 på Kontrapunkt

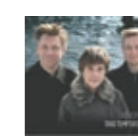

Pernille Bévort - ny cd
"Trio Temptations"

med trioen "Bévort 3"

Medvirkende:

Pernille Bévort, saxofoner og basklarinet; Peter Hansen, bas; Espen Laub von Lillienkskjold, trommer.
"Det er præcis sådan en slags jazz, hvor instrumenternes organiske klang står i centrum, og hvor øjeblikkets kommunikation fører til ting, der ikke lige var planlagt. Man kunne forveksle det med god historiefortælling, og udtryk for livsglæde og vemod i skøn som blanding".
Udgivet januar 2014 på Gateway

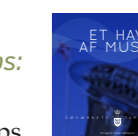
Martin Nagashima Toft - ny cd
Camerata, Skiönneste Blomster

Medvirkende: kammerkoret Camerata, dirigent Martin Nagashima Toft.
"7 års musikalsk samarbejde blev i efteråret dokumenteret i forbindelse med min fratrædelseskonzert som kunstnerisk leder for Camerata. CD'en samler en række af publikums, korets og mine favoritter fra perioden 2006-2013, blandt andet en førsteindspilning af Bo Holtens "Skiönneste Blomster Sin Tärende Gift".
Udgivet december 2013 på Camerata CD

Peter Harbeck - ny cd
Søværnets Tamburkorps: Et hav af musik

"Søværnets Tamburkorps kan i år fejre 50 års jubilæum med en sjælden udgivelse. Repertoiret er i de seneste år udvidet væsentligt og cd'en indeholder således ældre og nyere musik i mange forskellige stilarter, og der synges også. Besætningen er piccolofløjte, messinginstrumenter og slagtojs og de 21 medlemmer er ansat som marinekonstabler".
Udgivet januar måned

Niels Borksand - ny cd
Messias G.F.Händel

Koncertoptagelse med Gitta-Maria Sjöberg, Elisabeth Hanke, Stig Fogh Andersen, Lars Fosser
"Publikum har ved koncerterne efterlyst muligheden for at tage denne fremragende solistkvartets præstationer med hjem til genhør.
Så derfor denne sammenredigerede version fra flere koncerter og år - hvor barokpolitiet ikke har haft adgang - men med vibrato og langsomme tempi, ingen tarmstreng, stort kor og godt syngende solister".
Udgivet november 2013 på CDKlassisk

Morgentræning for dirigenter

af Frederik Støring Olsen

Dette indlæg er oprindeligt udgivet på min blog under min hjemmeside

www.stooringolsen.dk. Forløbig er der ikke mange indlæg, men idéen er at fokusere på to spor via indlæggene; indhold og effektivitet. Indhold dækker over programnoter, tanker i forbindelse med indstudering af værker og analyser. Effektivitet handler kort og godt om at få tingene gjort. Hvordan tilrettelægger man skrivebordstiden, prøveforløbet eller hvordan undgår man dagligdagens distraktioner. Jeg går meget ind for vidensdeling og at være medlem af en forening med så mange faglige ligesindede giver fantastiske muligheder for lige præcis dette. Jeg håber, at indlægget her vil fungere som inspiration for mine læsere, men jeg håber også at skabe en debat, som i sig selv kan inspirere og hjælpe os alle til at dygtiggøre os, så vi kan tjene musikken på højest mulige niveau.

Jeg blev uddannet orkesterdirigent fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 2012. Skiftet fra at være fuldtidsstuderende i trygge rammer på et musikkonservatorium til pludselig at skulle leve af at dirigere er naturlig nok et stort skridt.

En af de største udfordringer ved at ikke at være i uddannelsens trygge rammer er, at du selv er 100% ansvarlig for at "pleje instrumentet" samtidig med at du har travlt med at arbejde på podiet, bag skrivebordet eller med at skaffe arbejde. I mit tilfælde blev jeg endda far til en lille dreng i starten af mit professionelle liv. Man bliver tvunget til at være effektiv.

Mange vil nok mene, at direktionen er et såkaldt learning-by-doing-fag, og det er jeg da også delvist enig i. Det punkt, hvor jeg ikke synes at holdningen

er tilstrækkelig er, når det kommer til de helt basale redskaber som hørelære, slagteknik, harmonisk forståelse, nøglespil etc. Det kan være meget værdifuldt at have disse redskaber klar til brug, når du pludselig står i situationen foran et orkester eller et ensemble. Det er ikke passende at øve sig foran orkesteret. Hvordan får man passet den generelle vedligeholdelse af ens hørelærefærdigheder, klaverfærdigheder og generelle slagteknik ind i en travl hverdag?

Min kone er uddannet på Dansevidenskab på Københavns Universitet, og en dag kom vi til at tale om balletdanseres morgentræning på Det Kongelige Teater. Morgentræningen består af at klargøre kroppen til dagens kommende prøver. Det vil sige, at man overordnet set varmer kroppen op, strækker ud og gør kroppen smidig. Det foregår typisk via en lang række repetitioner af øvelser. Øvelser man gør hver dag.

Det gav mig idéen til morgentræning for dirigenter. Et træningsprogram, man gentager hver morgen. Det må ikke tage for lang tid – maks 45 minutter! Jeg sammensætter mit program efter det aktuelle behov. Mit nuværende program ser sådan her ud:

- **Avanceret rytmelæsning med metronom (polyrytmer, vekslende taktart etc.). 10 minutter**
Her bruger jeg rigtige musikeksempler – alt fra Stravinsky til Per Nørgaard. Selvom der er vekslende taktarter lader jeg metronomen køre, så klikkene kommer på hovedslag og og-slag. Jeg foretrækker værker, som jeg ikke arbejder på. I stedet for at takttere som man ville gøre i en hørelæresituation, så dirigerer jeg disse musikeksempler

og prøver at verbalisere så meget af partituret som muligt.

- **Bladsang (gerne med klaver) 10 minutter**

Igen er det essentielt at bruge rigtige musikeksempler – jeg synger for eksempel 2. violinstemmen, 1 obo eller cellostemmen i et af de stykker, som jeg indstuderer. På den måde slår man to fluer med et smæk. Hvis jeg sidder ved klaveret, spiller jeg basstemmen i stykket, mens jeg synger den pågældende stemme. Nogle gange vælger jeg en simpel melodi og lægger mere ned i klaveret. Det kan være operaarier eller satser fra oratorier.

- **Metronomøvelser 5 minutter**

Denne disciplin er egentlig meget sjov, og den ynder jeg også at øve på mange andre tidspunkter. Det gode ved at have en smartphone er, at du har din metronom med overalt. Man kan for 50 kroner købe en ret god metronom til telefonen. Jeg vælger et tempo, og så tester jeg med metronomen om jeg har ramt det rigtige tempo.

- **Nøglespil 10 minutter.**

En af mine favoritbøger er en samling af bach-koraller noteret i sopran-, alt-, tenor- og basnøgle. En koral om dagen!

- **Musik! 10 minutter.**

Hvis jeg har tid, sætter jeg mig med høretelefoner og lytter til værker, som jeg ikke kender. Hvis det er et værk med flere satser, deler jeg satserne ud på flere dage. Jeg kan godt lide at høre den samme sats 2 - 3 dage i træk.

Denne morgentræning kan gennemføres inden min søn vågner og skal have havregrød! Hvordan ser din morgentræning ud?

Cuba – paradoksernes land

af Kjeld Lauritsen

– Et af de største øjeblikke i min tid som musiker indtraf for nylig på Cuba. Familien var gået til ro, men jeg skulle lige se lidt af det fantastiske show på "plænen" ved swimmingpoolen.

Bandet var i gang med et nummer i to akkorder. Det swingede fantastisk. Imens blev showets deltagere råbt op en efter en. Jeg stod lidt ved siden af orkestret og nød den cubanske salsa, men ikke ret længe. Bassisten inviterede mig op til tangenterne, og der stod jeg så i tropenatten og afløste en fuldblods latino på det elektriske klaver. Det var en kæmpeoplevelse at stå midt i det råswingende orkester og spille den tumbao der passede til, mens danserne og sangerne blev præsenteret.

Det kan ikke have været helt tosset, for de eneste der opdagede, at der var udskiftning i orkestret var bandet selv. Da aftenens koncerencier opdagede, at det var et blegansigt, der håndterede tangenterne kom hun forbløffet over til mig og spurgte om mit navn. Nu er det ikke så let for udlændinge at sige "Kjeld Lauritsen" og slet ikke i det inferno af lyd. Så jeg måtte råbe det nogle gange, og tilsidt opgav hun og gav plads til en pianosolo. Et skønt øjeblik og den rytmegruppe ville jeg gerne have med på Copenhagen Jazz Festival.

Spadseretur i Havana

Hustlere af enhver slags flokkes omkring turisterne – du kan købe alt fra cigarer til små søde dukker. Cykel- og pirattaxaer i gamle amerikanske biler falbyder også deres ydelser mange gange i minuttet når man går rundt i den smukke gamle bydel. Der er bands på mange cafeer. De fleste spiller de lidt ældre stilarter, der er nemmest at kapere for turisterne. Musikkens standard er høj overalt. Percussion og bas ligger fuldstændig perfekt sammen, hvad enten det er salsa, hvor 1-slaget gemmer sig godt, eller den gamle son-musik.

Vi finder en cafe med et lidt mere moderne

band – med elektrisk keyboard. Congas i stedet for bongos. Kontrabas, maraccas og fløjte er de øvrige bandmedlemmer. Jeg får lov at spille med på et nummer, og straks bevæger rytmerne sig helt op i nutiden. Jeg finder alle mine bedste Herbie Hancock-fraser frem og musikken flyver op i de højere luftlag. Kontakt med udenlandske turister og musikere er i høj kurs. Vi kan skaffe værdifulde importvarer som guitar- og basstrenger, og et job i udlandet er et drømmemål, kun de færreste opnår.

Koncert i Musikkens Hus, Havana

Stedet minder om et dansk provinsdiskotek fra 70-erne, bortset fra de store videoskærme og det total overdimensionerede PA-anlæg. Det er skruet helt op. Bandet er et yderst velspillende mix mellem Cubansk musik og amerikansk funk. Musikken kører i højeste omdrejninger, og rytmerne bliver mere og mere intrikate efterhånden som der kommer flere og flere sangere og rappere på scenen. Lyd-

trykket gør imidlertid, at vi må fortrække. Koklokke på en overstyret mikrofon er ikke lige vores livret. Næste gang har jeg høreværn med.

- Et kapitel for sig er sangerne i de cubanske bands. På cafeerne synger de uden mikrofon. Stilen minder om et tenorparti fra en operette, men rytmisk ligger det særdeles tight, og uanset hvor mange synkoper der er i musikken spiller de samtidig maraccas uden at misse et beat.

Eftertanker

Turen til Cuba er et spændende møde med et tredieverdensland, der kæmper for at komme op efter mange års nød. Det afspejles også i musiklivet. Orkestrene får ikke løn af restauranterne, men skal leve af penge fra turister, drikkepenge og CDsalg. Det giver en meget lang arbejdsdag, og de får ikke engang vand fra de steder de optræder!

- Cuba er et paradoksal land. En veluddannet befolkning, der på grund af USA's boykot af landet lever i armod. En diktator der er tudsegammel. Byer af stor skønhed, men også præget af forfald. Vidunderlige strande, hvor ingen lokale har råd til at komme. Overalt stråler solen og de positive vibrationer fra den lokale befolkning gør alle problemer til krusninger på overfladen.

På togt i netværkerts land

af Jan Glæsel

I efteråret 2013 modtog jeg fra Kapelmesterforeningen støtte til en studierejse vedrørende promovning af min selvudgivne trompetskole "Improve Your Game - Trumpet" Volume I-IV. Størstedelen af bogen er skrevet i USA under mit 6 måneders arbejdsophold i Las Vegas i 2008. Baggrunden for bogen var min egen erfaring med, hvordan jeg kom i gang med at øve mig igen, efter at jeg i 25 travle år, kun havde spillet, spillet og atter spillet.

I USA er det at netværke en vigtig del af ens karriere - noget jeg fandt meget hurtigt ud af i 2008. Som dansker fra "Janteland" virkede det først meget grænseoverskridende, at skulle ud på flisen og skaffe sig forbindelser. Men da jeg efter 6 måneders ophold faktisk selv havde fået dannet et langt større netværk, end jeg havde formået i Danmark efter 35 års virke, så faldt mit valg på USA, da jeg ville ud i verden for at promovere min bog. Netværket i USA trådte til og hjalp med at skaffe aftaler og nye forbindelser.

Middle School Band Program -Det ku' vi lære noget af!

Min gode ven, trompetist Gary Cordell havde arrangeret, at jeg skulle holde et foredrag for et "Advanced Band" program på K.O. Knudson Middle School for elever i aldergruppen 12-14 år. Jeg troede, at det var sådan noget frivilligt "efter skoletid noget", som det typisk er i Danmark, men der tog jeg grueligt fejl.

Her taler vi pensum, og jeg havde timen fra 10:45 til 11:45 - sådan!

Da jeg træder ind i lokalet, får jeg næsten en klump i halsen, for der står deres Band Director Ed Jackson og terper rytme med dem. Jeg råbte indvendigt. "Hvorfor har vi ikke sådan et program i Danmark?!". "Kom igen - De samme 4 takter - 1-2-3-4!", mens han slog et par trommestikker sammen, så alle kunne holde takten.

Inden jeg gik i gang, undskyldte han, at et par af eleverne var nødt til at forlade lokalet under min "forelæsning", da de skulle ind i et tilstødende lokale og tage en test på computer - fordi de var lettere bagud. Han fortalte mig også, at trompetsektionen havde forberedt en "Rocky" fanfare, som de meget gerne ville spille for mig.

Da vi kom til det, var der ti trompetister, der rettede sig op og gik i gang BA BA - BABABA - BABABA ...

De gik til den med krum hals, som var det sidste gang de havde et horn i munden. Det var en absolut fornøjelse. Inden jeg fik set mig om, så var alle bandets medlemmer videre ude i skolen til alle de øvrige fag, som de havde på skemaet.

Indspilning med de bedste af de bedste

Det næste netværket stillede op med var en recording session med 6 af de bedste trompetister i Las Vegas med en rytmesektion. I min bog har jeg i slutningen skrevet et stykke musik for 6 trompeter - "Trumpets Incorporated"

- tilegnet alle de sindsyge trompetister, som der nu en gang er i verden.

Skulle jeg selv have samlet dette hold, så havde det krævet den store tegnebog. Igen trådte netværket til, og Vupti - så var der sat en session op der blot krævede lidt mad og en masse godt humør. Vi brugte et par timer sammen, og nu er alle telefonnumre i bogen - der er skabt direkte kontakt.

Man kan ligeså godt sigte højt - og det gjorde jeg

Lige siden jeg i 2008 hørte trompetisten Malcolms Indspilning af Tjajkovskij's Violinkoncert indspillet på trompet, har jeg ønsket at møde ham - denne gang lykkedes det. Malcolm McNab er den mest indspillede trompetist i Hollywood med over 2000 spillefilm på CV'et. På trods af at Malcolm har rundet de 70, er han stadig "first call", når der skal indspilles filmmusik i Hollywood.

Jeg mødtes med ham for at få ham til Danmark for at afholde en masterclass herhjemme. Han sagde ja, og hvis jeg kan finde den økonomiske støtte til projektet, så kommer han til Danmark i maj måned i år.

Det næste step på rejsen bliver også i maj, hvor jeg deltager i International Trumpet Guilds konference i Philadelphia.

Her har jeg købt en stand for at skabe opmærksomhed omkring min bog.

Uddelinger af kollektive midler i 2013

Projektstøtte (tilskud til levende fremførelse af musik, sang og musikedramatik):

Akademisk Kor Aarhus
Händels Messias, dir. Ole Faurschou
AmadeusEnsemblet
Koncertturné til Californien
Amatørsymfonikerne
Koncerter, dir. Christian Schmiedescamp
Jacob Anderskov
Agnostic Revelations, København og Washington D.C.
Jacob Anderskov
Koncerter, Copenhagen Jazz Festival
Birkerødkoret
Händels "Jephta", dir. Torben H.S. Svendsen
Birkerødkoret
Verdis Requiem, dir. Torben H.S. Svendsen
Michael Blicher
Steve Gadd-projekt, rejse til New York og New Orleans
Niels Borksand
The Ring Saga, Christianskirken
B.S. Ingemann-selskabet
Lyngby-Taarbæk Symfoniorkester på Sorø Musikfestival
Byens Symfoni
Koncerter, dir. René Bjerregaard Nielsen
Copenhagen Opera Festival
Morgensang, Byen Synger og La Grande Finale
Copenhagen Soloists
Bachs Matthæuspassion, Helsingør og Marmorkirken
Copenhagen Soloists
Monteverdis Mariavesper
Cowbell Music
Valby Vinter Jazz, Prøvehallen
Dansk Amatørorkester Samvirke
Sommerstævne på Askov Højskole
Dansk Amatørorkester Samvirke
Åbent strygerstævne i Helsingør, dir. Erik Jakobsson
Danske Orkesterdirigenter
Kursus for bigband-dirigenter
Dansk Kapelmesterforening
Jubilæumskoncert i Tivoli

Dansk Kunstnerråd
Videreførelse af Kulturvidensbanken Kuwiba
Dansk Live
"Musikken i Rosengade" ved Folkemødet i Allinge
Det Danske Suzuki Institut
Sammenspilsprojekt, dir. Erik Jakobsson
Det Sjællandske Underholdningsorkester
Koncert, dir. Jørgen Fuglebæk
Ketil Duckert
Metodebog om Soundpainting
DUSIKA
Koncerter i København og Letland, dir. Christian Schmiedescamp
Ensemble Hovaldt
Velgørenhedskoncert for Reden International
Ernie Wilkins Almost Big Band
Mindekonzert for kapelmester Per Goldschmidt
FIGURA Ensemble
FIGURA Festspiele
Foreningen Sange Fra Broen
Dirigenter til etablerede og nye Brokor
Forårsfilharmonikerne
Weekendstævne på Askov, dir. Giordano Bellincampi
Peter Piotr Gasior
Koncert, Chicago Arts Orchestra, USA
Peter Piotr Gasior
Koncert, Latoshynskiy Kammerorkester, Kiev
Ib Glindemann
DK Jubilæum i Tivoli
Gints Glinka
Koncert, Cukorova State Symphony Orchestra, Tyrkiet
Jan Glæsel
Undervisningsprojekt i USA
Graabrødre Kammerkor
Bachs Johannespassion, København og Stege
Jan Harbeck
Jan Harbeck Quartet, koncertturné i Spanien
Harmoniorkestret Tonica
Nytårskoncert, dir. Frans Rasmussen

Harmoniorkestret Tonica
Forårskoncert, dir. Casper Schreiber
Harmoniorkestret Tonica
Efterårskoncert, dir. Jens Chr. Jensen
Helikon Musik-Teater-Akademi
Operastævne, dir. Casper Schreiber
Emil Hess
Koncerter, Copenhagen Jazz Festival
I Classici
Koncerter, dir. Simon Casali
Kammerkoret Camerata
Portrætkoncert, komponisten Martin Lutz
Kammerkoret Camerata
Koncertrejse til Oslo, dir. Martin Nagashima
Toft
Kammerkoret Musica
Koncertprojekt, dir. Filipe Carvalheiro
Kammerkoret Nye Toner
Koncertturné til Paris, dir. Søren Johannsen
Kammerkoret Nye Toner
Koncerter i København og Edinburgh
Kammerkoret Swe-Dames
Jubilæumskoncert, dir. Kasper Beck
Hemmingsen
Kammerorkestret Con Fuoco
Kirkekoncerter, dir. Jørgen Fuglebæk
Jan Kaspersen
Special Occasion Band, Skive Jazzklub
Torben Kjær
Kortræf, seks hospitalskor i Hillerød
Komponistsammenslutning ToneArt
Koncerter Copenhagen Jazz Festival
Benjamin Koppel
Koncertrejse til New York
Benjamin Koppel
Jazz Hermitage festivalen, Moskva
Koret Paradox
Bachs Johannespassion, dir. Lars Ole Mathiasen
Peder Kragerup
DK Jubilæum i Tivoli
Kronborg Brass
Sommerkoncerter, dir. Mike Cholewa
Københavns Ungdoms Symfoniorkester
Sommerkoncerter, dir. Jonas Viggo Pedersen
Københavns Bachkor
Mozarts Requiem, dir. Jan Scheerer
Københavns Bachkor
Bachs Juleoratorium, dir. Jan Scheerer

fortsættes på næste side....

fortsat fra forrige side....

Københavns Kantatekor
Bachs Johannespassion, dir. Torben H.S. Svendsen
Københavns Kantatekor
Brahms Ein Deutsches Requiem, dir. Torben H.S. Svendsen
Københavns Politi Orkester
Musikschau der Nationen, Bremen, dir. Peder Kragerup
Landesmusikverband Rheinland-Pfalz
Sommerkursus for blæsere, dir. Peter Ettrup Larsen
Ture Larsen
Koncerter, Copenhagen Art Ensemble
Bo Lundby-Jæger
Kirkekoncerter (orgel, percussion og electronica)
Lyngby-Taarbæk Symfoniorkester
Koncerter, dir. Morten Ryelund
Jesper Løvdal
Koncert i Ribe, Jesper Løvdals Trio
Messiaskirken
Brahms Ein Deutsches Requiem, dir. Krisztina Vas Nørbæk
Dorrit Matson
Koncerter, New York Scandia Symphony
Marilyn Mazur
Kvartetten Celestial Circle, Jazzclub A-Trane, Berlin
Midsommerbarok 2012
Koncert, Theatre of Voices
Mogens Dahl Kammerkor
Koncertprojekter
Anders Mogensen
Koncertturné, Tanzania og Zanzibar
Musikteatret Mastodonterne
"Jul på Slottet" i musicalversion, Frederiksborgcentret
NORDLYD
Tværfagligt projekt på SPOT Festival, dir. Casper Schreiber
Nordsjællands Symfoniorkester
Koncerter, dir. Jørgen Fuglebæk
Nordsjællands Symfoniorkester
Koncerter, dir. René Bjerregaard Nielsen
Odsherred Kommune
"Stemmer fra Odsherred", koncert, dir. Frans Rasmussen
Operaakademiet
"The Bear" og "Satyricon", dir. Frans Rasmussen

Opera i Provinsen
"Rigoletto" og "La Traviata", dir. Jonas Viggo Pedersen
Operakompagniet
Purcell's "King Arthur", dir. Maria Badstue
Paradise Jazz
Koncert, Monday Night Big Band
Torben Puggaard
Dania Bigbands debutkoncert, Copenhagen Jazz festival
Frans Rasmussen
DK Jubilæum i Tivoli
Steen Rasmussen
Quinteto feat. Leo Minax, Turné Equador og Venezuela
Steen Rasmussen
Quinteto feat. Leo Minax, Turné Spanien
Rich. Strauss projektet
Orkesterweekend i Frederiksværk, dir. Tamás Vető
Kaisa Roose
Koncert, Estonian Composers Festival, Tartu, Estland
Rødovre Concert Band
Koncertturné i Schweiz
Sokkelund Sangkor
Bachs Juleoratorium, dir. Morten Schuldt-Jensen
Simon Spang-Hanssen
Koncerter, "Rainbow Spirit", Jahazi Festival, Zanzibar
Simon Spang-Hanssen
Koncerter og indspilning, "Brazilian Project"
SPOR Festival 2013
Fire koncerter med kapelmestre
Niels Jørgen Steen
DK Jubilæum i Tivoli
Studenternes Operetteforening
Ralph Benatzkys "Sommer i Tyrol"
Svogerslev Brass Band
Nytårskoncert, dir. René Bjerregaard Nielsen
SymfUni
Samarbejdsprojekt med Universitätschor Dresden
Teater Boudoir
"Tigeren & Fjamsejægeren", Bådteatret
The Big Band
Young European Bigband Composer Competition
Trinitatis Kantori
Bachs Johannespassion, dir. Per Enevold

Universitetskoret Lille Muko
Koncertturné til Berlin, dir. Jesper Grove Jørgensen
Vendsyssel Festival
Koncerter, Sokkelund Sangkor, dir. Morten Schuldt-Jensen
Vildmosekoncerter
Koncert, Esbjerg Ensemble
Niels Vincentz
Koncertturné, Vincentz, Hart & Brown
Emil de Waal
Koncertturné i Kina, Emil de Waal+ Spejderrobot
Saul Zaks
Tværfagligt projekt "A colorful journey", Minsk
Aarhus Domkirkes Kantori
Aarhus Domkirkes Vokalfestival

Støtte til 111 projekter **Ialt uddelt: 1.259.893**

Fonogramstøtte (til indspilning, udgivelse og promotion af fonogrammer):

Niels Abild
CD, Kansas City Stompers
Jacob Anderskov
CD, "Strings, Percussion & Piano"
Nikolaj Bentzon
CD, Nikolaj Bentzon Trio feat. Winard Harper
Jakob Bro
CD, Lee Konitz, Bill Frisell m.fl.
Thomas Clausen
CD, Thomas Clausen Trio, "Sol"
Thomas Clausen
CD, Thomas Clausen/Steve Swallow Duo
Jorge Cordero
CD, Son Clasico
Dacapo Records
CD, korværker af Peter Heise, dir. Michael Schönwandt
Jakob Davidsen
CD, Jakob Davidsen Kammerat Orkester
Christian Dyrst
CD, Det Fynske Kammerkor
Claus Efland
CD, "Nordic Atmospheres", Sinfonietta Riga
Jakob Høgsbro
CD, koret Vox Humana, musik af Anders Jormin

Jens Chr. Jensen
CD, Blood Sweat Drum + Bass Big Band
Kammerkoret Camerata
CD i anledning af dirigentens fratræden
Jan Kaspersen
CD, Jan Kaspersen Trio
Jørgen Lauritsen
CD, "Den Androgyn Lufthavn"
Jesper Lundgaard
CD, Jesper Lundgaard Trio
Jesper Lundgaard
CD, kointet, musik af Horace Parlan
Niels Lyhne Løkkegaard
CD, "Sikorsky", Klüvers Big Band
Kira Martini
*CD, "MARTINI*S"*
Anders Mogensen
CD, Anders Mogensen Quartet
Hasse Poulsen
CD, guitarduoen Hasse Poulsen / Richard Bonnet
Prinsens Musikkorps
CD, Marcher til Kongehuset og Forsvaret
Mikkel Rønnow
CD, Anna Vaupel og Prague Philharmonic Orchestra
Mark Solborg
CD, Mark Solborg Trio feat. Evan Parker & Herb Robertson
Mark Solborg
CD, ensemblet On Dog (ITA/DK/LUX)
Simon Spang-Hanssen
CD, Simon Spang-Hanssen Trio
Viggo Steincke
Indspilning af sange, teaterkoncerten "Love Me Less"
Viggo Steincke
"Zippelip", musikalsk crossmediaprojekt til børn
The Ballroom Big Band
EP, sangerinden Susanne Ørum, dir. Torben Puggaard
John Uldall
CD, "Hot & Sweet"
Niels Vincentz
CD, "Vincentz, Hart & Brown"
Niels Vincentz
CD, "Vincentz, Hart & Brown + Tom Harrell"
Mads Vinding
CD, Trio m/ Jean-Michel Pilc og Marilyn Mazur

Trinelise Væring
Indspilning af sangcyklus, ensemblet Oh Purity
Emil de Waal
CD, "Emil de Waal+ feat. Nulle"

Torben Westergaard
CD, Dørge/Westergaard/Sorey Trio

Støtte til 37 produktioner **Ialt uddelt: 334.500**

Støtte til uddannelsesformål (tilskud til faglig uddannelse, studie- og rejselegater):

Maria Badstue, Esther Bobrova, Henrik Budde, Stig Christensen, Dansk Jazzmusiker Forening, Christian Hørbov-Meier, Jørgen Lauritsen, Anne Catrine Kielland Lund, Morten Ryelund, Michael Salling, Niels Vincentz, Martin Åkerwall

Støtte til 16 formål **Ialt uddelt: 103.284**

Samlet er der til 164 projekter og studieformål i alt bevilget kr. 1.697.677 til musikfremmende foranstaltninger og uddannelsesmæssige formål.

Skolernes Sangdag fejrer 200-året for sang i skolen

DR markerer 200-året for sang i skolen med et stort morgensang-show i Koncertsalen på Skolernes Sangdag. Og der bliver rig mulighed for at synge med ude på landets skoler. I 2013 sang 400 elever fra fynske skoler med ved 'Skolernes Sangdag 2013' på Odense Rådhus. I 2013 deltog hen ved 200.000 børn i Skolernes Sangdag, og det er håbet fra folkene bag dagen, at endnu flere skoler vil tilmelde sig sangdagen i 2014.

Skolernes Sangdag blev indført i 2010, og foregår altid den sidste fredag før påske. I år bliver morgensangen sendt på DR Ultra, hvor Ultra-værter som Sofie Linde, Sebastian Klein og Kristian Gintberg også kommer på scenen. Det samme gør DR Børnekoret og dirigent Michael Bojesen. Skolernes Sangdag samarbejder med 'Skole i 200 år' i anledning af, at Kong Frederik den 6. i 1814 indførte undervisningspligt. "Samtidig fylder sangen i skolerne også 200 år. For i den første Anordning for Almueskolevæsenet paa Landet i Danmark' fra 1814 stod der for eksempel, at lærerne burde vejlede børnene til "ordentlig sang", forklarer Birgit Bergholt, leder af Syngelystsekretariaet i en pressemeddelelse.

I anledning af den runde dag vil flere af sangene ved Skolernes Sangdag være af ældre dato – for eksempel 'Det er i dag et vejr', 'Jeg ved en lærkerede' og 'I østen stiger solen op'. Men også 'Papegøjen fra Amerika' og vindersangen fra MGP 2014 kommer på programmet. Samtidig markeres 200-års jubilæet med en helt ny sang. Sangeren og sangskriveren Wafande laver en ny sang, som han opfører til det store show.

Der har de senere år været talt og skrevet meget om, at den klassiske musik er i krise, og at et af problemerne er, at den musikalske fødekæde ikke er stærk nok.

De fleste er vel enige om, at vi gerne så mange flere danske unge talenter som elever på musikkonservatorierne, opera-akademiet samt i vore symfoniorkestre.

Med andre ord talentudviklingen bør styrkes!

For mig at se, er den eneste rigtige vej til at vende udviklingen, at vi styrker musikundervisningen i folkeskolen, ja gerne helt ned i børnehaven. Musik bør have en status som et læringsfag og ikke bare som et "hygge-fag". Der findes utallige internationale seriøse undersøgelser, som alle viser at musikundervisning - ud over at øge børns forståelse af sig selv som en del af et fællesskab (og det er vel vigtigt i vore dages samfund) - også fremmer deres indlæringssevne i andre fag, styrker deres sproglige udvikling, deres sociale kompetencer samt har en positiv effekt til at opnå en vellykket integration af indvandrerbørn. Man kan så blot undre sig over, at dette aldrig har påvirket vores politikere i forbindelse med div. folkeskolereformer.

Den kommende folkeskolereform, giver imidlertid mulighed for, at give musikken en naturlig plads i den planlagte lange skoledag, og der er da også adskillige eksempler på kommuner, hvor der indgås partnerskab mellem folkeskole og musikskole, men hvis der virkelig skal opnås resultater til gavn for talentudviklingen burde et sådant partnerskab eksistere

stere i alle kommuner gerne pålagt ved lov. Nogle kommuner arbejder endvidere med begrebet "Kulturel rygsæk" som sikrer at alle børn i løbet af skoletiden præsenteres for professionel musikøvelse inden for forskellige genrer.

Der er altså lyspunkter forude, men en meget vigtig hurdle skal overvindes: den fatale mangel på uddannelse af kvalificerede musiklærere til folkeskole, gymnasium og musikskoler m.m.

Ikke bare antallet af uddannede lærere må øges, men kvaliteten af de forskellige uddannelser må højnes. Mange politikere både nationalt og kommunalt vil være enige i dette, men også at det koster penge. Svaret må være: har vi råd til at lade være med at skaffe de nødvendige bevillinger, som i det store regnskab ikke vil fylde meget.

Og til sidst: kan vi som kapelmestre/dirigenter med vores ofte brede berøringsflader gøre noget lokalt for at skubbe udviklingen i en positiv retning???

Jesper Grove Jørgensen